

WTOREK

30 grudnia 2008
rocznik LXIII ♦ nr 151
cena 12 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558740044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz

Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS Ludu

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

Marzeń, o które warto walczyć,
radości, którymi warto się dzielić,
przyjaciół, z którymi warto być,
i nadziei, bez której nie da się żyć.
Wszystkiego najlepszego w Nowym
Roku 2009, oby nie był gorszy od
minionego, ale zdecydowanie lepszy
życzy redakcja „Głosu Ludu”

Aby Olza znowu była Olzą

Kongres Polaków kontynuuje starania o przywrócenie rzece Olzie jej pierwotnej nazwy. Radę Kongresu zobowiązało do tego Zgromadzenie Ogólne. Szanse na pomyślne załatwienie sprawy są jednak małe.

Nie wiadomo właściwie, kto mógłby podjąć decyzję w tej sprawie. Nie można też raczej liczyć na poparcie władz gmin i miast leżących nad rzeką, choć ich przedstawiciele – paradoksalnie – niemal zgodnie twierdzą, że mieszkańcy, w tym również Czesi, w mowie potocznej używają właśnie nazwy Olza. Przekonują też, że zmiana urzędowej nazwy byłaby skomplikowana i bardzo kosztowna, i nie widzą w tym sensu. Tylko burmistrz Czeskiego Cieszyna, Vít Slováček, opowiada się za zmianą i wierzy, że sprawę uda się pomyślnie załatwić.

Prezes Kongresu Polaków Józef Szymeczek poruszał sprawę nazwy rzeki na niedawnym spotkaniu z przedstawicielami Rady Europy w Ostrawie. Nie jest jednak pewien, czy to coś da. – Nie wiadomo, czy Rada Europy lub ktokolwiek inny nam tu pomoże – mówi. – Uważam, że najprościej byłoby wnieść sprawę

Małgorzata Rakowska (na zdjęciu) i Bronisław Walicki podjęli się zadania dotarcia do materiałów źródłowych z 1920 roku, z których rzekomo wynika, że w umowie o podziale Śląska Cieszyńskiego używana była nazwa rzeki: Olše.

do parlamentu. Musielibyśmy tylko znaleźć senatora lub posła, który chciałby się tym zająć.

„Głos Ludu” zapytał parlamentarzystów z regionu, czy byliby gotowi podjąć się tego zadania. Chęć współpracy wyraził jedynie mieszkający w Trzyniecu poseł Rudolf Kufa. – Jeżeli Kongres wyszedłby z taką inicjatywą, to mógłby liczyć na moją pomoc i poparcie „przy otwarciu odpowiednich drzwi” – po-

wiedział. Dodał, że urodził się w Czeskim Cieszynie i w jego domu rodzinnym Olza zawsze była Olzą. Nieco inaczej zapatruje się na sprawę senator i radny Trzynieca Igor Petrov. – Uważam, że obie nazwy – i Olza, i Olše – są w porządku i każdy może używać nazwy, która jest mu bliższa. Dlatego, jeżeli ktoś zwróciłby się do mnie o pomoc w tej sprawie, to zgodziłbym się tylko wów-

czas, gdyby miało chodzić o równoległe używanie obu nazw. Nie jestem natomiast za tym, aby wprowadzać urzędowo tylko nazwę Olza – powiedział nam Petrov.

Tymczasem poseł Ladislav Šinčl z Karwiny jest zdania, że chodzi o małą rzecz, nieważną sprawę, którą nie warto się w ogóle zajmować.

DANUTA CHLUP
Więcej na str. 3

Nie wychodzić

OSTRAVA (mro) – W całym województwie morawsko-śląskim odnotowano wczoraj, z powodu inwersji pogodowej, zwiększone koncentracje pyłu zawieszonego. Najgorsza sytuacja była w Trzynieckiem i Frydecko-Misteckiem oraz w Czeskim Cieszynie, gdzie limit 50 mikrogramów pyłów na metr sześcienny powietrza był ponad dwukrotnie przekroczony. Po południu urząd wojewódzki w specjalnym komunikacie zalecił, aby ograniczyć ruch na powietrzu. Jakość „świeżego” powietrza może się pogarszać. Meteorolodzy przewidują poprawę dopiero po Nowym Roku.

Na Słowację z euro

BRATYSŁAWA – Uwaga! Już jutro, 1 stycznia, na Słowacji zostanie wprowadzone euro jako legalna waluta zarówno w rozliczeniach gotówkowych, jak i bezgotówkowych. 16 stycznia będzie ostatnim dniem, kiedy słowackiej korony używać się bę-

dzie jako środka płatniczego w sklepach. 30 czerwca to zaś ostatni dzień, kiedy można wymieniać słowackie korony w bankach komercyjnych. 31 grudnia 2009 skończy się obowiązek podawania cen w sklepach równocześnie w koronach i euro. (kor)

Polskie Towarzystwo Artystyczne „Ars Musica” życzy wszystkim swoim członkom, sympatykom, darczyńcom wspierającym artystyczny zapał młodzieży zaolziańskiej, wszelkiej pomyślności i sukcesów w życiu osobistym w nadchodzącym 2009 roku. Do Siego Roku!

Członkom i Sympatykom życzymy do siego Roku 2009.
Zarząd Główny PZKO

Zielona Karta w RC

PRAGA (mro) – Kombinacja wizy pobytowej wieloletniej oraz zezwolenia na pracę, czyli tzw. zielona karta, zacznie obowiązywać od Nowego Roku w RC obywateli krajów niezrzeszonych w Unii Europejskiej. Wczoraj Ministerstwo Spraw Wewnętrznych opublikowało spis krajów, których obywatele mogą występować o ten dokument. Obok Ukrainy, krajów b. Jugosławii (poza Kosowem), Korei Południowej i Japonii

są to obywatele Australii, USA, Kanady i Nowej Zelandii. Zielona Karta ma ułatwić zatrudnianie wysoko-wyspecjalizowanych pracowników na czas od 2 do 3 lat. Warunkiem otrzymania pracy jest, by na ofertę nie odpowiedział w ciągu miesiąca żaden obywatel RC lub UE. W spisie nie uwzględniono wstępnie przewidzianych Wietnamu i Mongolii. Dodajmy, że w RC mieszka i pracuje obecnie 425 tys. obcokrajowców.

W Sylwestra nie przesadzmy z alkoholem

W noc sylwestrową trudno ustrzec się przed alkoholem. Rzecznik Wojewódzkiego Pogotowia Ratunkowego Lukáš Humpl ostrzega przede wszystkim przed prowadzeniem samochodu po wypiciu paru głębszych. – Z ubiegłych lat pamiętamy bardzo tragiczne wypadki, spowodowane przez pijanych kierowców. Nieraz kończyły się śmiercią nawet kilku osób – mówi.

Alkohol jest groźny nie tylko dla kierowców, ale również dla tych, któ-

rzy pieszko wracają z imprez. Po pijanemu łatwo gdzieś przysnąć i zamarznąć. – Udając się na imprezę zakrapianą alkoholem, trzeba z wyprzedzeniem pomyśleć o bezpiecznym powrocie do domu – radzi Humpl.

Mniej tragiczne są w ostatnich latach wypadki spowodowane przez wyroby pirotechniczne. Ciągłe zdarzają się poparzenia twarzy, rąk czy nóg, lecz ubyło przypadków ciężkich obrażeń ciała, typowych dla czasów, gdy fajerwerków nie by-

ło w sklepach i wiele osób produkowało petardy czy rakiety na własną rękę. – Poparzenia zdarzają się, gdy ludzie odpalają rakiety po pijanemu, bez zapoznania się z instrukcją obsługi, na małych przestrzeniach – przekonuje rzecznik pogotowia.

Choć alkohol jest główną przyczyną sylwestrowych wypadków, stróża prawa raczej nie planują specjalnych akcji, np. wśród nieletnich. – Gdy zauważymy pijanego małaolatka, będziemy oczywiście interwenio-

wali, lecz specjalnej akcji kontrolnej nie planujemy – tłumaczy komendant Straży Miejskiej w Czeskim Cieszynie, Piotr Chroboczek. Z kolei rzecznik Policji RC we Frydku-Mistku Ivan Žurovec podkreśla, że policjanci będą badać, czy personel sklepów i restauracji nie sprzedaje alkoholu nieletnim. – O to, czy dzieci piją, powinni troszczyć się przede wszystkim rodzice – podkreśla. – Nie mogą tego obowiązku przerzucić na barki policji. (dc)

ZDARZYŁO SIĘ

Ewakuowali narciarzy

152 narciarzy zostało w niedzielę uwięzionych na nowootwartej kolejce linowej Zagroń w Istebnej. Akcja ratunkowa była prowadzona w trudnych warunkach, przy minus 15 st. C. Unieruchomienie kolejki spowodowała awaria zasilania. Ludzie siedzący na krzesłkach znaleźli się na wysokości 5-8 metrów. Na ziemi ściągał ich ratownicy górscy i strażacy. – Akcja była utrudniona ze względu na duży mróz, który powodował szybkie wychłodzenie organizmu. Było to bardzo niebezpieczne, zwłaszcza dla dzieci. Na szczęście nikomu nic się nie stało i karetka odjechała pusta – opowiadał Ryszard Kurowski z Beskidzkiej Grupy GOPR. – Od rana były jakieś problemy z wyciągiem, co chwilę stawał, zwalniał – mówiła narciarka, Patrycja Nowak z Zabrza. Janusz Waszut, prezes zarządu Linter Tour, właściciela ośrodka mówi, że zawiódł podwójny system zabez-

pieczeń: – Od popołudnia mieliśmy problemy z prądem, podejrzewamy że wysokie skoki napięcia mogły uszkodzić elektronikę. (gc)

Bezdomny rozrabiał

Strażników miejskich musieli wczoraj wezwać pasażerowie czekający na połączenie w poczekalni dworca autobusowego w Trzyniecu. Powodem był pijany mężczyzna, który zachowywał się głośno, zaczepiał ludzi i rozrzucał śmieci. Jak poinformował komendant Straży Miejskiej Josef Kužma, chodziło o jednego z miejscowych bezdomnych. – To znana „firma”. Strażnicy nakazali, by posprzątał po sobie i wyprosil go z dworca – dodał Kužma. (kor)

POGODA

wtorek
środa

dzień: -3 do 1°C
noc: -6 do -10°C
wiatr: 1-4 m/s

czwartek
piątek

dzień: -4 do 0°C
noc: -6 do -10°C
wiatr: 2-5 m/s

9 771212 422027

08151

Hrabiowski koncert u Nepomucena

BOGUMIN (mro) – „Koncert na końcu świata”, to oficjalna nazwa popołudnia muzycznego, które w niedzielę gościło w... kaplicy Jana Nepomucena w Kopytowie. Był to pierwszy koncert w tych murach odkąd 150 lat temu je wzniesiono.

– *Choć liczyliśmy, że w kaplicy zmieści się tak do 70 osób, to wcisnęła się do niej ponad setka słuchaczy, w tym także strażacy z Gorzyc i goście z Olzy* – powiedziała redakcji Kamila Smigová ze Stowarzyszenia „Maryśka”, które wraz ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Historii Bogumińskiej i Ochotniczą Strażą Pożarną w Kopytowie było organizatorem koncertu. Gośćmi spotkania w świątecznej atmosferze byli chór i orkiestra z Oder „Campagnullo Barok Ancamble” pod dyktando Martina Jakubika. Całość była utrzymana nie tylko w barokowym nastroju. Jan František Teister, miłośnik historii miasta wcielił się w Johanna Ernesta hrabiego Henckela von Donnersmarck und Vösendorf, właściciela majątku Bogumín, do którego należały Dworek, Chałupki, Gorzyce, Gorzyczki, Kopytów, Łaziska, Odra, Olza, Pudłów, Szonychel i Zabelków, zaś Kamila Smiga przebrała się za jego małżonkę Annę Katharinę Stoltz und Simsdorf (hrabiowska para miała swoją siedzibę na Zamku w dzisiejszych Chałupkach). Dodajmy, że zespół grał na

Bożonarodzeniowy koncert „Na końcu świata” zakończył obchody 750-lecia istnienia rzymskokatolickiej parafii w Starym Boguminie.

oryginalnych barokowych organach. Po koncercie słuchacze zostali zaproszeni do remizy strażackiej, gdzie czekały na nich poncz oraz chałki i strucle.

Wspólnie promują swoje wioski

BUKOWIEC, ISTEbNA (kor) – Do końca przyszłego roku obie przygraniczne wioski będą realizowały wspólny projekt mający na celu promocję gmin. W ramach projektu gminy przygotowują pięć różnych publikacji promocyjnych oraz zorganizują latem w Bukowcu wspólną imprezę kulturalną, na której za-

prezentują się zespoły z obu stron granicy. Powstanie też nowa trasa turystyczna prowadząca przez obie gminy. – *Będą z niej mogli korzystać przede wszystkim amatorzy nordic walkingu, czyli marszów ze specjalnymi kijami, które będzie można wypożyczyć w ośrodku w tzw. Kempalandzie. Wydamy też*

specjalną mapę całej trasy – mówi wójt Bukowca, Petr Jalowiczor. Projekt spodobał się kierownictwu euroregionu Śląsk Cieszyński. Gminy otrzymały na jego realizację dotację w wysokości 427 tys. koron. – *Resztą kosztów – ok. 75 tys. koron – podzielimy się po połowie z Istebną – zapewnia Jalowiczor.*

Karnawał rozpoczęli »Akademikiem«

TRZYNIEC (kor) – Stało się już dobrym zwyczajem, że sezon karnawałowy na Zaolziu otwiera co roku Bal Akademicki, czyli „Akademik”. Bal zaolziańskich studentów, organizowany przez Sekcję Akademicką „Jedność” (SAJ), odbywa się co roku w dzień św. Szczepana – dawniej w czeskocieszyńskim Piaście, od kilku lat zaś studenci bawią się w Domu Kultury Trisia w Trzyńcu. – *„Akademik” jest imprezą na tyle popularną, że biletów zabrakło już w dwa dni po ukazaniu się na stronach SAJ-u informacji o ich przedsprzedaży* – powiedział „Głowski” członek sztabu organizacyjnego balu, szef Rady Młodzieży ZG PZKO Andrzej Suchanek. Bawiono się doskonale. Do tańca grali DJ Roman Grygar i kapela Daniela Dronga, był krótki koncert jablonkowskiego Błafu oraz pokaz grupy Nightfire. W trakcie imprezy rozlosowano też nagrody wśród nowych prenumera-

Roman Lasota przyciągał dziewczyny niczym magnes.

torów „Zwrotu”, uczestników akcji promocyjnej miesięcznika. Tę wspólnie z redakcją i SAJ-em zorganizowała firma Tensar International. Jak poinformował nas jeden z

inicjatorów akcji, Zygmunt Rakowski, „Jedności” udało się zdobyć ponad 100 prenumeratorów. Główną nagrodę – laptopa – otrzymał Maciej Koziół z Bogumina.

Świąteczna tradycja w »Kasowym«

W Domu PZKO w Mostach k. Jabłonkowa odbył się w niedzielę koncert bożonarodzeniowy zorganizowany przez chór mieszany „Przełęcz”. W jego wykonaniu publiczność wysłuchała 13, głównie polskich, kolęd oraz pastorałek Bronisława Kaliny. Występującą gościnnie Trzyńska Orkiestra Kameralna, której założycielem i pierwszym kierownikiem artystycznym był właśnie B. Kalina, przypominała dzieła świątowej sławy kompozytorów – Albinioniego, Händla i Vivaldiego. – *Spotykam się z melomanami w okresie świąt to już rodzaj mosteckiej tradycji* – powiedziała dyrygent „Przełęcz” Halina Niedoba. – *Publiczność czeka na te koncerty i tłumnie je odwiedza. W ub. roku do ostatniego miejsca wypełniła kościół, dziś nasz „Kasowy”*. Wybitnie świąteczny klimat koncertu współtworzyła konferansjerka Kazimierza Kaszpera, oparta m.in. na historycznych informa-

cjach o zwyczaju kołędowania oraz na wspomnieniach z pielgrzymki do

Ziemi Świętej. „Przełęcz” akompaniowała Krystyna Pyszko. (z)

„Przełęcz” zbudowała repertuar swego koncertu w oparciu m.in. o pastorałki Bronisława Kaliny.

MOIM ZDANIEM M. RADŁOWSKIEJ-OBRSUNIK

Kawiarnie a demokracja?

Radovan Lipus zakończył w ub. poniedziałek w ostrawskim klubie „Atlantic” cykl spotkań z publicznością „Westchnienia bywalca kawiarni”. Ostatnie spotkanie było, z natury rzeczy, nostalgiczne. Współautor „Szumnych miast” poświęcił je kawiarniom regionu, a m.in. tej amerykańskiej z Ostrawy („Palace”), najbardziej wysuniętej na wschód państwa w Trzyńcu (w 1938 znanej „Warszawianką”) i żydowskiej z Czeskiego Cieszyńska („Cafe Avion”), a i o restauracji „Bullawa” w Jablonkowie też była mowa. – *Lokal kawiarni jest bowiem atrybutem miasta* – zauważył celnie prelegent, dodając, że jest to jedno z miejsc, w którym w swojej kawowej równości włada demokracja, tworzą się kotwice zachowań, wymiany intelektualnej a także poziomu stołowania, kunsztu cukierniczego (sztuki zdałoby się zbędnej), miejsca na tyle wyraźnego, iż przeciwko niemu w pierwszej kolejności zwracały się totalitaryzmy. Ot, choćby wspomnieć pierwsze ustawy rasowe zabraniające Żydom nawet wchodzenia do kawiarni. Stąd wyraźna korelacja między demokratyzacją społeczeństwa a liczbą kawiarni... Stąd też może tendencja przedwojennych instytucji finansowych (ubezpieczalnie, banki), by ich budynki były wielofunkcyjne – oczywiście z kawiarnią wewnątrz.

Kawiarnia jako gwarancja demokracji? – Chyba jednak jest coś na rzeczy. Starczy rozejrzeć się dookoła. radlowska@glosludu.cz

Co przyniesie 2009?...

Stary rok mija, jak kropla utonie w morzu przeszłości. I znów wzdychamy z poetą: gdzież podziady się dni i lata minione? Dokąd zdążają lata przyszłe? Cóż nam ten nowy rok przyniesie?

Żyjemy w wielkim misternym labiryncie wydarzeń, myśli, faktów, liczb, informacji i emocji. Każda droga jest niepewna, błądzimy. Nie wiemy, co zrobić, by w naszym społeczeństwie zaolziańskim było lepiej, by nie było waśni i kondycja się poprawiała. Chcielibyśmy znać zbliżające się losy, wiedzieć do przodu jak się zachować, gdzie inwestować, kogo wybrać, co czynić, by być przygotowanymi. Czyż wszakże nie lepiej, że są zakryte przed nami czasy przyszłe? Gdyby ujawniło się na przód, co czeka nas w nowym roku, może niejedni straciliby ochotę i odwagę do życia. Kiedy pomyślimy: znów te wydatki, wyjazdy, zjazdy, kontrole finansowe, glaskanie klamek w urzędach, zebrania, zabity czas w funkcjach społecznikowskich, na próbach w świetlicach. A wynik? Zmęczenie i pytanie: Czy to ma sens?

Właśnie przeżyliśmy święta Bożego Narodzenia. Dla wielu objawienie Boga w ludzkim ciele jest istotną rzeczywistością, dla innych tylko cudowną poezją. Lecz jedni i drudzy przyjąć mogą do swych serc naczelną poselstwo czasu godowego: Bóg jest miłością. Wędrujemy w nowym

roku drogami miłości i prawdy. Miłość rozerwane jednoczy, zwaśnione godzi, smutne pociesza, opuszczone odszukuje, wszystko okrywa, wszystkiemu wierzy, wszystkiego się spodziewa, wszystko cierpi i nigdy nie ustawa. Taka miłość wraca prawdziwą nadzieją i zmienia odbiór rzeczywistości.

Wtedy, kiedy spotka nas powódzenie i sukces, będziemy z serca dziękować. Za nasze przedszkolaki, dzieci w szkołach, studentów, chórzystów, harcerzy, nauczycieli, aktorów, sportowców, niezliczone rzeszy działaczy, społeczników i zawodowców, deputowanych różnych szczebli. A kiedy przyjdą pokuszenia, wtedy będziemy skłonni dać pierwszeństwo rzetelności przed pomówieniami, życzliwości przed zazdrością, chęci zrozumienia przed odrzuceniem. Kiedy napotkamy na niepowodzenie i opór, to pomóc nam może cierpliwość, mądrość i doświadczenie przodków. Życie w gminach i miastach zaolziańskich pokazało, że trzeba być niekiedy cierpliwym. W czasie, kiedy głupota i negacja wiedzy stoją ponad prawem i są z różnych powodów tolerowane, trzeba uzbroić się w cierpliwość, okryć pancernem miłości i trwać na swoim a głównie nie ustawać.

Życzę powodzenia w nowym roku.

JÓZEF SZYMECZEK
prezes Kongresu Polaków w RC

MOIM ZDANIEM JACKA SIKORY

Barszcz z kokosa...

Globalizacja wkracza już także w czas świąteczny. Na święta także część mieszkańców wyjeżdża za granicę, by spędzić Boże Narodzenie gdzieś nad morzem czy w egzotycznym wciąż dla nas kraju. A także z mediów możemy się dowiedzieć, jak spędzają te pełne uroku dni ludzie z całego świata. W dzień św. Szczepana słuchałem radia w redakcji. I co tu dużo mówić – uśmiełem się serdecznie. Prowadzący na przykład rozmawia z telefonującą z Indii reporterką. I pyta od razu – z czego zatem chrześcijanie w Indiach gotują... barszcz, z czego farsz do uszek i czy jest kapusta z grzybami. No i czy jest choinka. Spędzająca zaś święta w Hiszpanii kobiecina narzeka, że kolędy ichniejsze też jakieś nie takie. Bo nikt nie śpiewa ani „Wśród nocnej ciszy”, ani „Lulajże Jezuniu” a staropolską wszak kolędę... „Cicha noc” słyszała zaledwie dwa razy. I to tylko jeszcze przed świętami w hipermarkecie. A kolędy „tubylców” to takie jakieś nie te, niby gospodzkie przysiępiewki.

Także mnie niedawno koledzy z Polski pytali, czy już gotujemy kutię. Gdy odpowiedziałem, że u nas jada się inne potrawa niż nad Bugiem czy Sanem, stwierdzili, że to w takim razie nie jesteśmy chyba Polakami. Bo tradycja to grunt. Ale ta ich tradycja. Nie nasza...

Bo tak to już jest. Chcemy być za wszelką „multi-kulti”, jak się to zwykło mawiać. Ale to takie „multi”, że tylko nasza kultura się w tym wszystkim liczy. Jak w „Samych swoich” mówiła kresowa babcia, ładując do kieszeni syna granaty: – Sprawiedliwość sprawiedliwością, ale prawda musi być po naszej stronie... Do siego roku!

sikoraj@glosludu.cz

OLZA CZY OLŠE?

Nazwa, która dzieli

Choć to oczywiste, że Olza to nazwa poprawna, zaś nazwa Olše została narzucona w czasach centralizmu socjalistycznego, wprowadzenie zmian nie będzie łatwe. W Gródku, gdzie polską nazwę rzeki wprowadzono już przed siedmiu laty, sprawa nadal budzi emocje.

To, że Olza jest nazwą poprawną i historycznie uzasadnioną – i to zarówno w języku polskim, jak i czeskim – potwierdziło kilku bezstronnych historyków na czele z niezującym już profesorem uniwersyteckim, członkiem Instytutu Historii Akademii Nauk RC, Jaroslavem Valentą. Już w 2001 roku opracował on opinię, z której jasno wynika, że poprawną nazwą

sowni Olsa) – to raczej Praga uważała Olše za poprawną formę. Paradoxem jest, że polski odpowiednik tej nazwy – Olsza – forsowali swego czasu właśnie Polacy. U schyłku XIX wieku historycy pochodzący z Galicji udowodniali, że właściwa nazwa ma brzmieć Olsza. Argumentowali tak za łacińskim tekstem kronikarza Jana Długosza, w którym pojawiła się ta nazwa. Prawdopodobnie chodziło jednak o rzeczkę płynącą pod Krakowem. Natomiast wielu czeskich historyków ze Śląska broniło formy Olza, która używana była już w średniowieczu, i to również w tekstach pisanych po czesku.

Choć wydaje się oczywiste, że Olza to nazwa poprawna

jest Olza. Konsultował się z innymi historykami – Mečislavem Borákiem z Instytutu Śląskiego Muzeum Regionalnego w Opawie i Danem Gawareckim z Uniwersytetu Śląskiego w Opawie, oraz z czołowych bohemistów, Rudolfem Šrámkem z Uniwersytetu Masaryka w Brnie. W opinii czytamy, że urządowa czeska nazwa Olše pojawiła się dopiero w 1961 roku. Wtedy to zarząd Czeskich Kolei Państwowych w Ołomuńcu powiadomił sekretariat powiatowy KPC o tym, że zmienił nazwę stacji kolejowej Bystřice nad Olzou na Bystřice nad Olší. W ówczesnej prasie pojawiła się tylko wzmianka o tym, że nową nazwę uzgodniły Ministerstwo Spraw Wewnętrznych z Ministerstwem Transportu i Głównym Zarządem Geodezji i Kartografii. Prof. Valenta był przekonany, że zmiany tej w czasach rządów komunistycznych nikt nie konsultował ani z historykami, ani z lingwistami. Ondřej Šefčík z Instytutu Językoznawstwa Uniwersytetu Masaryka w Brnie podawał, że nazwa Olza nie jest ani nazwą czeską, ani polską – jej pochodzenie jest staroeuropejskie. Znaczenie nazwy można przetłumaczyć jako „obfitująca w wodę”. „Zmiana nazwy na Olše nikogo nie wzbogaciła (ani politycznie, ani duchowo), lecz przeciwnie – okradła ze strzępów przeszłości tak samo skutecznie, jak dynamit niszczy stary dom” – napisał w swym stanowisku Ondřej Šefčík.

Wbrew faktom przytaczanym przez naukowców, wiele osób na Zaolziu utożsamia spór o nazwę rzeki ze sporem polsko-czeskim, uważając, że właściwa czeska nazwa to Olše, a Olza to nazwa polska. Tymczasem Olza była w przeszłości nazwą używaną również przez miejscowych Czechów (a także Niemców używających pi-

na, zaś Olše została narzucona w czasach centralizmu socjalistycznego, wprowadzenie zmiany nie będzie łatwe. Dariusz Branny, członek Rady Kongresu Polaków, uważa, że najlepiej byłoby, gdyby sprawę poprowadziła jakaś organizacja o charakterze regionalnym, skupiająca gminy leżące nad Olzą. Oczywiście potrzebna byłaby zgoda polityczna samorządowców. Będzie o to jednak trudno.

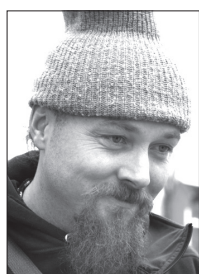
„Głos Ludu” przepytął wójtów i burmistrzów, co sądzą o zmianie nazwy rzeki na polską – na taką generalną zgodę raczej nie ma co liczyć. Nazwa Olza im nie przeszkadza i – w większości wypadków – sami jej używają, lecz ewentualną zmianę uważają za niepotrzebną.

Możliwością przywrócenia nazwy Olza zajmowała się już w przeszłości komisja ds. mniejszości narodowych w Czeskim Cieszynie. Na razie jednak sprawa utknęła na martwym punkcie. – W stanowisku, które otrzymaliśmy od Andreja Sulitki, kiedy był jeszcze w Sekretariacie Rady Rządu ds. Mniejszości Narodowych, jest informacja, że rze-

Na ulicach Czeskiego Cieszy-na zapytaliśmy przechodniów, czy używają nazwy Olza, czy Olše, oraz czy byłiby za powrotem do polskiej nazwy rzeki.

LADISLAV KINDL

– Ja mówię Olše, ale według mnie obie nazwy są poprawne – i Olza, i Olše. Niech każdy używa tej nazwy, która mu najbardziej odpowiada. A jak rzeka

ka Olza jest tokiem granicznym i w umowach międzynarodowych w wersji czeskiej oznaczana jest jako Olše. Tam więc, gdzie jest granica, musi być nazwa Olše, tam, gdzie granicy nie ma, można używać nazwy Olza – tłumaczy Dariusz Branny, członek czeskokocieszyńskiej komisji, a zarazem Rady Kongresu Polaków w RC.

Chodzi podobno o dokumenty źródłowe z 1920 roku, kiedy to doszło do podziału Śląska Cieszyńskiego. Polacy, którzy są członkami komisji, nie chcą się jednak pogodzić z faktem, że sprawa jest nie do rozwiązania. Dlatego na ostatnim zebraniu komisji na początku listopada

Małgorzata Rakowska

Fot. MAREK SANTARIUS

kowska i Bronisław Walicki podjęli się trudnego zadania dotarcia do materiałów źródłowych. Jak się okazuje, nikt na Zaolziu nie widział bowiem na własne oczy dokumentu, który potwierdzałby hipotezę o wprowadzeniu nazwy Olše w umowie z 1920 roku. – Jest tam pewna sprzeczność. Jeżeli wcześniej urzędowo nie używano nazwy Olše, robiono to dopiero od 1961 roku, to może ktoś dopiero później to przetłumaczył – zastanawia się Branny.

Chociaż inicjatorzy pomysłu zmiany nazwy rzeki na całej jej długości napotykać na szereg trudności, to możliwe jest, by Olza była Olzą w poszczególnych miejscowościach, przez które przepływa. W Gródku nazwę Olza gmina wprowadziła już przed siedmiu laty. Krok był dobrze przemyślany – nim doszło do zmiany, rada gminy na czele z wójtem Pavlem Tomčálą zwróciła się z prośbą do historyków i lingwistów o opracowanie ekspertyzy. To właśnie na wniosek Tomčáli sprawą zajął się prof. Valenta. Jak się jednak okazuje, również po latach zmiana nazwy budzi w Gródku emocje. Na gminnym forum internetowym wiosną tego roku zawiązała się dyskusja, w której mieszkańcy pytali, dlaczego obok „polskiej” nazwy Olza nie ma na tabliczkach czeskiego odpowiednika Olše?

DANUTA CHLUP

miałaby się nazywać oficjalnie? Ja używam Olše, więc powiem, że Olše, kto używa Olza – powie, że Olza.

MARIAN

– Mówię i tak, i tak. Zmiana urzędowej nazwy to według mnie głupstwo. Jeżeli ludzie przyzwyczaili się do obu nazw, to dlaczego to zmieniać? Każdy wie, że i Olza, i Olše znaczą to samo. Myślę, że są ważniejsze sprawy do załatwienia niż nazwa rzeki. To jest tak, jak z ty-

SONDA

Czy poparlibyśmy inicjatywę Kongresu Polaków zmierzającą do przywrócenia rzece Olzie jej pierwotnej nazwy? Której nazwy rzeki pan/pani używa i którą słysząć częściej wśród mieszkańców?

VĚRA PALKOVSKÁ, burmistrz Trzyńca

– Zmiany nazwy nie uważam za dobry krok. Olše jest na wszystkich mapach, we wszystkich przewodnikach turystycznych, materiałach promocyjnych, więc wprowadzenie zmiany byłoby bardzo skomplikowane. Dla nas, ludzi, którzy tu żyjemy, zawsze będzie to jednak Olza. Ja sama też – jakże inaczej – używam nazwy Olza.

LADISLAV OLŠAR, wójt Bystrzycy

– Dla mnie nie jest ważne, jak się ta rzeka nazywa, ważniejsze, by była czysta. Dlatego robimy wart miliard koron projekt, który ma na celu budowę kanalizacji, aby do Olzy trafiało jak najmniej ścieków. Zdejść sobie sprawę, co oznacza każda zmiana nazwy. W przypadku rzeki byłoby mnóstwo dokumentów, które trzeba by przerobić, trzeba by wprowadzić zmiany w mapach. Kosztowałyby to dużo pieniędzy. Wsparcia potrzebują polskie zespoły, które utrzymują dawne tradycje. Gdy mogę posłuchać, jak śpiewa i gra jakiś zespół folklorystyczny, to daje mi to dużo więcej niż zmiana oficjalnej nazwy rzeki. Gdy te tradycje zaginą, to co z tego, że będą dwujęzyczne napisy lub rzeka będzie się nazywała Olza? Wydaje mi się, że tego typu inicjatywy są dziełem wąskiego grona osób, które mają jakieś cele polityczne. Osobiście częściej używam nazwy Olza niż Olše i nawet się nad tym nie zastanawiam. W Bystrzycy większość rdzennej ludności używa nazwy Olza, ci, którzy dopiero niedawno się przeprowadzili, mówią raczej Olše. Ale powtarzam – dla mnie to nie jest ważne. Ważne, byśmy starali się o czystość rzeki, o to, jak wygląda, a nie o zmianę jej nazwy.

VÍT SLOVÁČEK, burmistrz Czeskiego Cieszyzna

– Uważam, że to dobra inicjatywa i byłoby fajnie, gdyby udało się doprowadzić do zmiany nazwy. Myślę też, że na naszym terenie ta zmiana byłaby przyjęta pozytywnie, również wśród ludności czeskiej. Ja sam jestem Czechem, ale nazwa Olza jest dla mnie nazwą oczywistą i od dziecka jej używam. Zmiana nazwy byłaby skomplikowana, ale wierzę, że jej wprowadzenie mogłoby się udać. Byłoby dobrze, gdyby sprawą zajęła się jakaś organizacja o regionalnym zasięgu.

PETR SAGITARIUS, burmistrz Jablonkowa

– Nie dramatyzowałbym. Uważam, że zmiana wymagałaby całego szeregu kroków biurokratycznych, kosztowałyby to dużo pieniędzy i nie widzę w tym żadnego głębszego sensu. W żadnym wypadku nie jestem nacjonalistą i nie chcę obrażać uczuć Polaków (zresztą w jednej z prac historycznych przeczytałem się, że to właśnie profesorowie polskiego uniwersytetu opowiadali się za nazwą Olsza), ale zmiany urzędowej nazwy nie uważam za potrzebną. Choć faktycznie ludzie najczęściej używają nazwy Olza. Pochodzę z Trzyńca, z kolegami bawiliśmy się nad rzeką i byłoby nie do pomyślenia, by ktoś powiedział, że idziemy się bawić „k Olši” – zawsze była to dla nas Olza.

TOMÁŠ HANZEL, prezydent Karwiny

– Po czeskiej stronie ma być czeska nazwa – a więc Olše, po polskiej – Olza. Tam, gdzie mniejszość polska życzyłaby sobie dwujęzycznych tablic, oznaczenie Olše – Olza powinno się pojawić. Ja sam używam raczej nazwy Olše, ale Olza też mi nie przeszkadza. Tę nazwę również słyszę u nas, to oczywiste. Człowiekowi, który całe życie mieszka na czesko-polskim pograniczu i przyzwyczaił się do dwujęzyczności i mowy „po naszymu”, jest to w gruncie rzeczy obojętne. Jeżeli jednak chodzi o nazwę urzędową, to – jak powiedziałem – jesteśmy na czeskim terytorium i dlatego nie widzę podstaw do przyjęcia polskiej nazwy rzeki. To jest jak z Dunajem – proszę sobie wyobrazić, że ktoś by nam rozkazał, abyśmy nazywali go Donau, gdy tymczasem są również inne nazwy: Duna, Dunav, Dunarea.

Notowała: DANUTA CHLUP

mi polskimi nazwami ulic. Myślę, że mieszkańcy Czeskiego Cieszyzna wiedzą, jak się która ulica nazywa, po co więc pisać polskie nazwy i wyrzucać pieniądze w błoto? Nie mam nic przeciwko Polsce i nawet umiem mówić po polsku, ale dlaczego posuwać się do takich skrajności? W Polsce też dwujęzycznych nazw nie ma.

ANDĚLA BIEDRAWOWA

– Myślę, że rzeka powinna mieć nazwę w takim języku, jakiego używa się w kraju, z

którego ona wypływa. Używam więc nazwy Olza. Bo ona wypływa z polskiej strony, swe źródła ma nad Istebną, na stokach Gańczorki, więc powinna nazywać się rzeka Olza. Gdyby wypływała z czeskiej strony, wtedy mogłaby być Olše.

JINDŘIŠKA MILERSKA

– Ja mówię Olza. Wydaje mi się to prostsze, bardziej przyjęte. Rzeka w obu krajach powinna się nazywać Olza. (dc)

ROZMOWA Z HENRYKIEM MAŁYSZEM, RADNYM WOJEWÓDZKIM

12 lat żyłem w ustroju socjalistycznym i co nieco jeszcze pamiętam

Henryk Małysz jest jedynym Polakiem, który w ostatnich wyborach został wybrany do rady województwa. Teraz został członkiem wojewódzkiej Komisji ds. Mniejszości Narodowych. W wyborach startował z listy KPCM, której jest członkiem i aktywnym działaczem. Ma 31 lat, mieszka w Suchej Górnej. Jest żonaty, ma dwójkę dzieci.

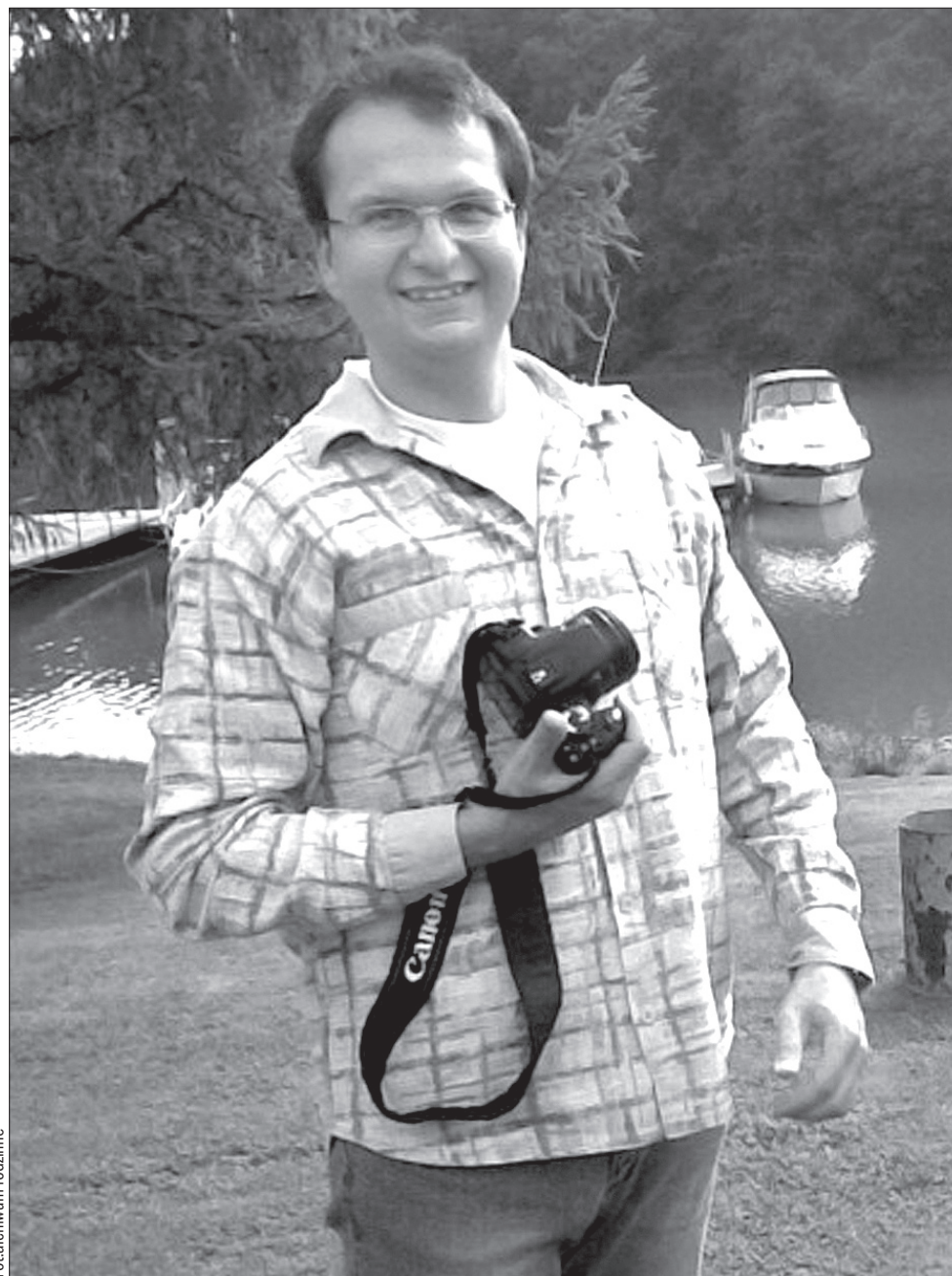
Jest pan młodym człowiekiem. Pana rówieśnicy raczej nie wstępują masowo do partii politycznych, tym bardziej do komunistycznej. Co pana skłoniło, by zostać komunistą, i to aktywnym politycznie?

Sytuacja polityczna tego kraju. Wystarczy popatrzeć, jak Obywatelska Partia Demokratyczna (ODS) zawiera umowy ze Stanami Zjednoczonymi wbrew woli 70 proc. obywateli Republiki Czeskiej, którzy stanowczo nie zgadzają się z zainstalowaniem radaru i bazy wojskowej USA na terenie naszego kraju. Komunistyczna Partia Czech i Moraw występuje więc w obronie większości obywateli. Również sytuacja socjalno-polityczna zmusiła mnie do podjęcia decyzji o wstąpieniu do partii KPCM i aktywnej działalności politycznej. Nie zgadzam się z wieloma aspektami życia politycznego, nie zgadzam się z reformami zaprowadzanymi przez nasz prawicowy rząd, np. z opłatami u lekarza, w pogotowiu ratunkowym, za pobyt w szpitalu itd., skoro co miesiąc płacimy niemałe sumy do funduszu ubezpieczeń zdrowotnych. W dniu dzisiejszym na kontach ubezpieczalni znajduje się nadwyżka w wysokości prawie 40 mld koron, które powinny służyć do pokrycia wyżej wymienionych wydatków. Nikt z rządzących nie jest w stanie w logiczny sposób odpowiedzieć, dlaczego tak się dzieje. Według słów Milana Kubka, prezydenta Czeskiej Izby Lekarskiej, jest to bezprawne. Tego typu nurtujących nie tylko mnie spraw jest o wiele więcej – np. problem drogich mieszkań. Oto konkretny przykład: mieszkanie typu 2 pokoje z kuchnią w centrum Hawierzowa kosztuje średnio od 850 tys. do 1300 tys. koron. Mieszkanie 3+1 kosztuje średnio od miliona do 1,6 miliona koron. Przeciętny zarobek w województwie morawsko-śląskim według statystyk wynosi 21 277 koron. Z ręką na sercu – kto tyle zarabia? Młoda rodzina z dwójką małych dzieci (4 osoby) nierzadko ma tyle pieniędzy na cały miesiąc. I jak tu z takich dochodów wygospodarować dostateczną sumę na zapłacenie hipoteki? Nie mówiąc już o tym, że świat powoli, acz nieuchronnie, ogarnia globalny kryzys gospodarczy. Nikt nie może być pewien tego, że w przyszłym roku nie straci pracy.

W 1989 roku miał Pan zaledwie 12 lat. Czy wobec tego uważa pan, że ma realne wyobrażenie o tym, jak się żyło w czasach rządów komunistycznych?

Jak pani słusznie zwróciła uwagę, całe 12 lat żyłem w ustroju socjalistycznym i co nieco pamiętam. Moi rodzice nie wiedzieli, co to bezrobocie, kolejki w urzędzie pracy czy urzędzie spraw socjalnych. Nie było żebraków i ludzi bezdomnych. Nie było tyle stre-

su, pogoni za pieniądzem. Nie było takiej znieczulicy społecznej. Nie wszystko było idealne, ale każda osoba uczciwie pracująca była w stanie zdobyć mieszkanie czy też

Henryk Małysz

wybudować dom, jak na przykład obaj moi dziadkowie. W czasach dzisiejszych nawet z przeciętnymi dochodami nie byłbym w stanie wybudować domu, jak oni w tamtych latach. W czasach ustroju socjalistycznego zostały wybudowane huty, które dziś produkują zyski dla zagranicznych właścicieli (Mittal). Zostały wybudowane szpitale, elektrownie - włącznie z jądrowymi (Dukovany, Jaslovské Bohunice, Temelín). Ile elektrowni powstało po 1989 roku? Zbudowano zapory, drogi, autostrady, fabryki, kopalnie, mieszkania, całe miasta wraz z infrastrukturą, na przykład 80-tysięczny Hawierzów. Dziś bez zadłużania się na okres kilkudziesięciu lat nie jesteśmy w stanie nawet wyremontować budynków mieszkalnych, które zbudowano do 1989 roku. Trzeba również zwrócić uwagę na fakt, że zadłużenie Czechosłowacji w 1989 wynosiło tyle samo, ile wynosił dług pozostałych państw wobec nas. Po 19 latach od aksamitnej rewolucji, na dzień dzisiejszy, zagraniczne zadłużenie Republiki Czeskiej to prawie 1,5 biliona koron, że już nie wspomnę o zadłużeniu rodzin, które aktualnie wynosi 853,7 miliardy koron, a długi firm prze-

kroczyły 1 bilion koron. Nikt nie jest w stanie dać mi odpowiedzi, kto i kiedy będzie te długi spłacać, a przypominam, że przed nami kryzys gospodarczy. W dodatku w ciągu ostatnich 19 lat wszystko, co było państwowe (oprócz Budwaru, Lotniska Praga, Lasów Państwowych, Czeskiej Poczty i kilku innych), zostało sprzedane. Gdzie są te pieniądze? Dzisiejsza gospodarka żyje ze sprzedaży spadku po naszych przodkach wybudowanego w czasach socjalizmu, a na dodatek zadłuża kolejne generacje. Z dzisiejszym sta-

snego, uważamy, że wykształcenie to podstawa, a nie luksus, a bez wykształcenia nikt nie ma szansy na zdobycie dobrej pracy. Zdrowie to nie towar i nie można nim handlować. To niemoralne chcieć pieniędzy od kogoś, kto nawet nie zaczął jeszcze zarabiać. Absolwenci szkół bez stażu pracy są skazani na bezrobocie, ponieważ nikt nie jest zainteresowany zatrudnieniem młodego człowieka bez praktyki, zwłaszcza w dzisiejszych trudnych czasach. A skąd praktykę zdobyć – to już pracodawców nie martwi. Sytuacja przypomina stary dowcip: „Zatrudnię 20-letnią sekretarkę z 18-letnią praktyką zawodową”. Wstąpiłem do KPCM, bo utożsamiam się z wartościami, które stanowią program wyborczy partii. Całokształt programu jest zgodny z moimi priorytetami i jestem przekonany, że wiele młodych osób ma podobne poglądy, lecz ze względu na reakcje otoczenia nie znajdują w sobie dość odwagi, by wyrazić je publicznie.

Jest pan jedynym Polakiem, który został wybrany do rady województwa. Czy zwrócił się do pana ktoś z Kongresu Polaków lub innych organizacji polskich z propozycją współpracy?

Jak na razie nikt się nie zwrócił, niemniej jestem otwarty na wszelkie formy współpracy.

Czego spodziewa się Pan po pracy w wojewódzkiej Komisji ds. Mniejszości Narodowych?

Trudno tak od zaraz powiedzieć, na jakie konkretne sprawy będę miał wpływ. Zostałem wybrany dopiero niedawno i w chwili obecnej nawet nie znam daty pierwszego spotkania. Jest to moja pierwsza kadencja i dopiero muszę się rozejrzeć. Na pytanie, czego spodziewam się po pracy w komisji, mogę odpowiedzieć, że poprawy komunikacji między większością społeczeństwa a mniejszościami narodowymi, wsparcia działań stowarzyszeń i innych organizacji mniejszościowych, jak również rozwiązywania palących problemów.

Proszę zdradzić, jakie ma pan wykształcenie i jaką wykonuje pracę?

Mam wykształcenie średnie. Maturę zdałem w Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania w Karwinie w 1995 roku. Dotąd pracowałem w młynie w Szenowiu jako referent ds. logistyki.

Co jest pana największym hobby?

Polityka, komputery, dużo czasu spędzam w Internecie, lubię robić zdjęcia lustrzanką cyfrową, jeżdżę na rowerze, aktywnie śledzę sytuację ekonomiczną w świecie i kryzys gospodarczy.

Jeżeli mógłby Pan wymienić największe swe osiągnięcie i największą porażkę w życiu...

Dobre pytanie. Porażka – nie ukończyłem studiów na uniwersytecie. A największe osiągnięcie? Dobrze wybrałem żonę, z którą mam dwójkę zdrowych dzieci i szczęśliwe życie rodzinne. **Rozmawiała: DANUTA CHLUP**

PYTANIE DO ...

prezesa JÓZEFA SZYMECZKA

Czy Kongres Polaków jest usatysfakcjonowany składem Komisji ds. Mniejszości Narodowych przy radzie województwa

Okazuje się, że może być lepiej niż wcześniej. Oczywiście, że będziemy z komisją współpracować w interesie polskiej mniejszości na Zaolziu. Obiektywnie rzecz ujmując, należy zauważyć, że wstępne ustalenia zawarte między delegacją Kongresu Polaków a nowym hetmanem Jaroslavem Palasem na spotkaniu 24 listopada są realizowane. **(mro)**

KOMENTARZ

Czego boi się radny Małysz

Próbowaliśmy umówić się z radnym Małyszem na spotkanie. Nie chciał. Poprosił o pytania w e-mailu. Zadzwońmy do pana radnego. Tłumaczyłem, że wolelibyśmy spotkanie, bo wywiad twarzą w twarz, rozmowa, to co innego niż korespondencja. Dodałem, że wywiady drogą e-mailową przeprowadza się – i owszem, ale raczej na nieco wyższym poziomie polityki. Małysz był nieugięty. – Śnieg pada, taka brzydka pogoda. Zostaniemy przy komputerach – oznajmił w trosce o naszą wygodę. Dodał jeszcze, że przed komputerem ma czas zastanowić się, jak dobrze odpowiedzieć na pytanie. A podczas rozmowy tego czasu by mu zabrakło.

Jakaż troska o dziennikarzy! Jakaż troska o słowo!
Panie radny, my na prawdę nie gryziemy.

WOJCIECH TRZCIONKA

Jaka będzie czeska prezydencja?

1 stycznia zaczyna się czeska prezydencja w Unii Europejskiej. Ma przebiegać pod hasłem „Europa bez granic”. Chodzi o przeszkody w prowadzeniu swobodnej działalności gospodarczej i możliwości świadczenia usług w całej UE, obalenie barier we współpracy z krajami sąsiedzkimi UE i potęgami świata, a zwłaszcza USA. Rząd chce, aby czeskie przewodnictwo nie pozostało w cieniu francuskich poprzedników, dlatego w Pradze przygotowano ambitny program, który ma zmienić Wspólnotę. Najbardziej spektakularnym wydarze-

JAROSLAV PALAS, hetman województwa morawsko-śląskiego

– Nie jestem osobiście zadowolony z faktu, że akcje związane z czeską prezydencją w Unii Europejskiej przebiegają tylko w Pradze i dookoła stolicy, tak jakby to wydarzenie nie wiązało się z działalnością naszego województwa. Jestem jednak przekonany, że nasza republika jest zdolna poprowadzić prezydencję UE równie dobrze, jak każde inne państwo Unii Europejskiej. (mro)

Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRSUNIK

EVŽEN TOŠENOVSKÝ, były hetman województwa morawsko-śląskiego

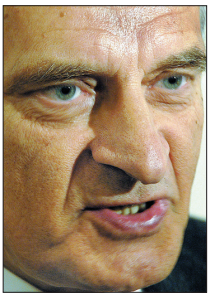
– Od prezydencji Republiki Czeskiej w Unii Europejskiej oczekuję po pierwsze, że mieszkańcy naszego kraju bliżej poznają mechanizmy faktycznego działania organów unijnych, a po drugie, że przedstawicielom naszego państwa uda się z sukcesem zrealizować niektóre priorytetowe tematy europejskie, jak przykładowo kwestie energetyki, zbyteczne regulacje. (mro)

Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRSUNIK

JERZY BUZEK, b. premier RP, europoseł

– Prezydencja to wielka szansa dla Czech, a zapewne także dla Polski, dlatego że jesteśmy bardzo bliskimi sąsiadami i bardzo zaprzyjaźnionymi. Czesi mogą przede wszystkim zyskać na promocji swojej gospodarki, stylu bycia, kultury – będą się przecież odbywały setki spotkań, i to na najwyższym szczeblu europejskim, w różnych miejscach Czech – nie tylko w Pradze, Brnie czy Ostrawie. I to jest zawsze wielka okazja dla dalszego rozwoju, dla takiego mocnego podkreślenia swego miejsca w Europie. I tak na pewno będzie w ciągu tego półrocznego okresu czeskiej prezydencji. A krytyczna postawa prezydenta Václava Klause wobec Unii Europejskiej? Przebieg prezydencji zależy przede wszystkim od rządu, a rząd, jak się wydaje, jest bardzo dobrze przygotowany, ma też jasny plan działania – i to będzie najważniejszym wyróżnikiem, takim znakiem rozpoznawczym prezydencji czeskiej. (dc)

Fot. WOJCIECH TRZCIONKA

JAN OLBRYCHT, były burmistrz Cieszyna, europoseł

– Prezydencja czeska będzie miała bardzo trudne zadanie. Po pierwsze – sytuacja w Europie i w świecie jest trudna: obserwujemy napięcia międzynarodowe, kryzys finansowy, skomplikowane są relacje Unii Europejskiej z Rosją. Po drugie – Czesi obejmą prezydencję po Francuzach, i to nie będzie łatwe. Nie tylko ze względu na wyrazistą, dynamiczną osobowość prezydenta Sarkozy'ego, ale też dlatego, że Francja jest jednym ze starych państw Unii – i to państwem silnym. Prezydencja czeska na pewno będzie postawiona w sytuacji, gdy będzie musiała spełnić oczekiwania określone przez prezydencję francuską. Poza tym będzie to druga prezydencja kraju postkomunistycznego. My bardzo liczy-

Fot. WOJCIECH TRZCIONKA

my na to, że pokaże ona, iż politycy państw postkomunistycznych nie mają kompleksów wobec „starej” Europy. My, Polacy, będziemy się temu przyglądali z dużym zainteresowaniem, ponieważ już niedługo nadejdzie czas na naszą prezydencję. Jeżeli popatrzeć na stopień przygotowania Republiki Czeskiej do tej roli, to pod względem organizacyjnym wszystko jest dopięte i nic nie wskazuje na trudności. Osobiście spodziewam się prezydencji konkretnej, pragmatycznej, choć może mniej spektakularnej od prezydencji francuskiej. Ale też czeska kultura polityczna jest inna. Nie przypuszczam też, by zasadniczy wpływ na prezydencję miały ostatnie napięcia na linii Hradczany – Parlament Europejski. Prezydencja to przede wszystkim narzucenie pewnej problematyki i tempa rozmów. Nie jest to co prawda proste, gdy prezydent ma bardzo określone, często kontrowersyjne, poglądy na temat UE, ale to już należy do kolorytu Unii. Różni są politycy europejscy, różne postacie uzyskują mandaty w wyborach do Parlamentu Europejskiego. W Unii dominuje na szczęście dążenie do kompromisu, nie do konfrontacji. Myślę, że prezydencja czeska obejdzie się bez większych napięć, choć mogą się pojawić drobne nieporozumienia. (dc)

ANDRZEJ FEBER, były senator, wójt Stonawy

– Dla kraju przewodniczącego przez pół roku UE zawsze istnieje szansa stworzenia takiej atmosfery, takiego ustawienia parametrów dotacji finansowych, by trafiły one do regionów potrzebujących. Cieszyłbym się z lepszych możliwości finansowania współpracy transgranicznej, ale także wymiany kulturalnej, ekologii czy współpracy przemysłowej. Po prostu w prezydencji RC widzę szansę na racjonalniejsze wykorzystanie pieniędzy z funduszy europejskich, szansę na nastawienie takich parametrów, które bardziej odpowiadają czeskim regionom. (mro)

Fot. archiwum

STANISLAW FOLWARCZNY, wiceburmistrz Czeskiego Cieszyna

– Uważam, że rząd czeski jest dobrze przygotowany do objęcia prezydencji w Unii Europejskiej. Negatywne opinie, które pojawiają się w mediach, wynikają z wygórowanych ambicji prezydenta Francji i negatywnego stosunku prezydenta Václava Klause do Unii Europejskiej. Myślę, że Czesi poradzą sobie dobrze z prezydencją. (ep)

Fot. archiwum

IGOR PETROV, trzyniecki radny, senator RC

– To, co Republika Czeska założyła sobie jako hasło swojego przewodnictwa w Unii, tzn. Europa bez barier, to jest według mnie bardzo udany pomysł. Można to realizować w różnych kierunkach. Europa bez barier oznacza m.in. swobodny przepływ towarów, swobodny przepływ ludzi, pracowników. To są właśnie te rzeczy, w których do dzisiaj Unia Europejska dyskryminuje te kraje, które weszły do struktur UE później, dlatego bardzo dobrze się stało, że Republika Czeska ma teraz przewodnictwo. Trzeba jednak podkreślić, że w przewodnictwie w UE nie chodzi o priorytety RC, ale o priorytety Unii, nie chodzi o

Fot. archiwum

niem prezydencji ma być szczyt na praskim Zamku z udziałem Baracka Obamy i przywódców 27 krajów UE. Unii przewodniczą na przemian wszystkie kraje Wspólnoty, każdy przez pół roku, a kolejność została ustalona do roku 2020 w protokole do unijnych traktatów. Polska będzie przewodniczyć UE w drugiej połowie 2011 roku. Zapytaliśmy ludzi z różnych środowisk, z obu stron granicy, jaka będzie ta czeska prezydencja i jakie mamy wobec niej oczekiwania.

forsowanie za wszelką cenę własnych problemów. (ep)

BOGUSŁAW CHWAJOL, wiceprezes Kongresu Polaków

– Myślę, że nic się nie zmieni. Przecież Unia Europejska ma swoje programy, strategię, plany i czeska prezydencja niczego w tych sprawach nie zmieni. Unia będzie po prostu pracować „step by step”. Dla spraw mniejszości polskiej w Republice Czeskiej nie widzę w tym aspekcie żadnych plusów. (mro)

Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRSUNIK

RUDOLF KUFA, poseł RC

– Nie obawiam się przewodnictwa naszego państwa w Unii Europejskiej; uważam, że bez problemów sobie z nim poradzimy. Zależy przede wszystkim na tym zarządzącej, jak i opozycji. Za ważny problem uważam to, że w Izbie Poselskiej nie doszło jeszcze do ratyfikacji Traktatu Lizbońskiego. Chociaż możemy przewodniczyć Unii bez uchwalenia tego ważnego dokumentu, to jednak jestem zdania, a tak samo pozostali członkowie Klubu Poselskiego ČSSD, że powinniśmy z ratyfikacją uporać się do końca roku, zanim jeszcze obejmiemy przewodnictwo. Obawiam się jednak, że nie zdążymy. (kor)

Fot. archiwum

EUGENIUSZ DELONG, dyrektor generalny hokejowego klubu HC Stalownicy Trzyniec, prezydent piłkarskiego klubu Fotbal Trzyniec

– Przewodnictwo Republiki Czeskiej w Unii Europejskiej traktuję jako duży plus. Nie jestem bowiem takim eurosceptykiem, jak chociażby prezydent Václav Klaus, i uważam, że czynny udział w strukturach Unii Europejskiej, a tym bardziej półroczne szefowanie jej, to ogromna szansa dla całego społeczeństwa. Chciałbym też podkreślić, że szansa tej nie powinna zmarznąć polska mniejszość narodowa w RC. Będąc Polakiem mieszkającym w Republice Czeskiej, marzy mi się, by w końcu zostały uregulowane sprawy, które naszą mniejszość narodową od dłuższego czasu nurtują. Czyli dwujęzyczne napisy, sprawy szkolnictwa itp. To, co normalnie funkcjonuje w zachodnich krajach Unii, a u nas nierzadko spotyka się z kompletnym niezrozumieniem. Dwujęzyczne tablice i napisy na sklepach nikogo nie dziwią chociażby w takiej Belgii, warto się nad tym zastanowić. Apeluję do czeskich polityków, aby przewodniczenie Unii potraktowali poważnie i konstruktywnie. Sprawy naszej polskiej mniejszości narodowej mnie osobiście nurtują najmocniej. Przyjęcie Traktatu Lizbońskiego też powinno nam ułatwić życie; wierzę, że to będzie jeden z głównych celów czeskiego rządu. (jb)

Fot. PETR RUBAL

PAVEL BUZEK, wójt gminy Lutynia Dolna

– Sprawa prezydencji czeskiej należy do rządu i kompetentnych osób odpowiedzialnych za jej przeprowadzenie. Nie uważam, by w jakikolwiek sposób dotyczyła spraw gminnych. (mro)

Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRSUNIK

W każdym bądź razie oczekuję zacieśnienia kontaktów transgranicznych w ramach współpracy regionalnej. Przede wszystkim chodzi mi o przyływ środków na współpracę w dziedzinie ekologii oraz wykorzystania wszystkich możliwości związanych z najlepszym zagospodarowaniem brzegów granicznej rzeki Olzy. Chodzi nam o jej rekreacyjne uszlachetnienie, wybudowanie ośrodków turystycznych dla mieszkańców obu państw. (mro)

STANISŁAW KONKOLSKI, dyrektor fabryki ArcelorMittal Tubular Products Kárvina

– Mam nadzieję, że Czesi udowodnią, że skoro potrafią zarządzać Republiką Czeską, to dadzą sobie radę z prezydencją Unii Europejskiej. Należę do osób nastawionych proeuropejsko i chciałbym, by nasza prezydencja była pozytywnie odebrana przez ogół Europejczyków. Oczekuję wsparcia finansowego dla rozwoju regionalnych gałęzi produkcji i współpracy transgranicznej w jej różnorodności – od kultury przez sport, szkolnictwo po rekreację. Mam nadzieję także na zastrzyk finansowy, który zasili działania polskiej mniejszości narodowej. (mro)

Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRSUNIK

JÓZEF SZYMECZEK, prezes Kongresu Polaków

– Trudno mi mówić przewodnictwie RC w Unii Europejskiej. Z prostego powodu – to zupełnie nowe doświadczenie, wielka niewiadoma, coś, czegoś do dzisiaj nie przeżyliśmy na własnej skórze. Na szczęście ta prezydencja trwa tylko pół roku, co uspokaja nawet największych pesymistów. Ja do nich nie należę, jestem optymistą. Ale przewodnictwo w UE to m.in. cały szereg ważnych spotkań na różnych szczeblach – od unijnego szczytu aż po spotkania grup roboczych. Tu się pokaże, czy Czesi są w stanie zorganizować je i poprowadzić jak należy. A wiadomo – sytuacja polityczna w RC jest raczej niestabilna, pozycja premiera Mirka Topolánka chwiejna. Jako optymistą sądzę jednak, że politycy czescy będą w stanie się dogadać i nie przyniosą nam wstydu w Europie. Inna sprawa to fakt, że czasy mamy nerwowe – kryzys, konflikty wojenne. Może się stać, że trzeba będzie jakieś poważne sprawy rozwiązywać na żywo, improwizować. I wtedy dopiero okaże się, czy czescy politycy umieją się znaleźć w takiej sytuacji. (kor)

Fot. MAREK SANTARIS

MARTA KMEŤ, dyrektor Centrum Pedagogicznego dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego, obecnie na urlopie wychowawczym

– Moim zdaniem, pół roku to bardzo krótki okres, niemniej będziemy bardzo wiadocznymi. Zważając, że RC obejmuje przewodnictwo w Unii po dużej Francji i przed dobrze zorganizowaną Szwecją. Osobiście chciałbym, żeby RC „osłodziła” Europie te pół roku w jak najlepszym tego słowa znaczeniu – bez afer, bez kłótni politycznych. No i mam cichą nadzieję, że politycy nauczą się większej „kindersztuby”. (kor)

Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRSUNIK

U babci było jak w raju

O Zofii Kossak-Szatkowskiej, znanej pisarce, która przez lata mieszkała w Górkach Wielkich, rozmawiamy z jej wnuczką Anną Fenby-Taylor.

Zofia Kossak-Szatkowska urodziła się w 1890 roku w słynnej rodzinie malarskiej. Była córką Tadeusza Kossaka – brata Wojciecha – i wnuczką Juliusza. Podczas II wojny światowej działała w ruchu oporu, m.in. w noszącej pomoc Żydom organizacji „Żegota”, w „Unii” i innych organizacjach wojskowo-katolickich. Była więziona w KL „Auschwitz”, po uwolnieniu wzięła udział w powstaniu warszawskim. Do najbardziej znanych w jej bogatym pisarskim dorobku dzieł należą m.in. powieści historyczne „Krzyżowcy”, „Pożoga” i „Bez oręża”. Ostatnich 11 lat życia spędziła w Górkach Wielkich, gdzie zamieszkała już przed wojną i dokąd wróciła po powrocie z emigracji w 1957 roku. Zmarła w 1968 roku w Bielsku-Białej. Po śmierci spoczęła na góreckim cmentarzu. Muzeum Zofii Kossak-Szatkowskiej w Górkach Wielkich powstało w 1973 roku.

Jak zapamiętała pani babcię?

Bardzo dobrze, do dziś mam ją przed oczami. Była cudownym człowiekiem. Czasem, gdy nie potrafię sobie z czymś poradzić, myślę o niej i o tym, co ona w danej sytuacji by zrobiła, w jaki sposób poradziłaby sobie z wyzwaniem.

W życiu Zofii Kossak nie brakowało wyznań...

Tak, przeżyła bolszewików, wojnę, Auschwitz-Birkenau... Nie miała też łatwego życia osobistego. W nim również było wiele trosk. W 1921 roku zmarł jej pierwszy mąż Stefan Szczucki, w dodatku na tajemniczą chorobę. 5 lat później 10-letni syn Julek zachorował na zapalenie opon mózgowych i umarł. Drugi syn, Tadeusz, zginął podczas II wojny światowej. Z tym już nigdy nie potrafiła się pogodzić.

Te osobiste rozterki przekładają się na dzieła i dorobek pisarski Zofii Kossak.

Tak, napisane przez babcię książki nie są łatwe. Trzeba do nich dorzeć, żeby je zrozumieć. Jednak są to dzieła, w których nawet negatywne postaci mają swoje pozytywne strony. Babcią właśnie taka była. We wszystkich ludziach szukała plusów, a nie minusów. Za to ją bardzo podziwiałam. Dla każdego zawsze miała czas. Dziś ludzie się mijają. Choć widzimy się, nie mamy czasu na rozmowę, każdy gdzieś pędzi, ma swoje sprawy i nie ma czasu, a ona znajdowała go dla każdego.

Dom w Górkach Wielkich słynął z tego, że był otwarty dla każdego. Czy babcia naprawdę była taka gościnna?

Więcej niż gościnna! Dla niej Witkacy, który przyjeżdżał do Górek wraz z jej kuzynką Niną Witkiewicz, czy też dostawca mleka, byli tak samo ważnymi gośćmi. Babcia wszystkich traktowała równo, nikt nie faworyzowała. W jej przeciwieństwie niewielkim domu każdy znajdował miejsce dla siebie, a babcia dbała, żeby czuł się dobrze.

Za co najbardziej ceni pani babcię?

Nie mogę jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie. Na pewno za religijność, głęboką wiarę, którą w nas zaszczepiła. Nietuzinkowe było też jej szukanie dobra w każdym człowieku, co przekładało się też na jej dzieła. W każdym starała się odnaleźć coś dobrego. Wszyscy do niej Ignęli, każdy chciał z nią porozmawiać, a ona dla każdego znajdowała czas. Ostatni raz widziałam ją, kiedy miałam 16 lat. Na co dzień mieszkaliśmy w Londynie. Przyjeżdżaliśmy do Górek Wielkich na wakacje. Mój ojciec Witold (jeden z dwójki dzieci z drugiego małżeństwa pisarki – przyp. red.) zwykle konsultował wyjazd z ciotką Anną, która mieszkała w Szwajcarii. Ja i trójka mojego rodzeństwa oraz czwórka kuzynostwa ze Szwajcarii spotykaliśmy się co roku u babci Zofii. Był to dla nas raj na ziemi. Tutaj czuliśmy się naprawdę wolni. Byliśmy przy tym nieraz bardzo hałaśliwi, ale ona wszystko znosiła i nie da-

Zofia Kossak-Szatkowska

ła po sobie poznać, że coś jest nie tak. Właściwie nigdy nie traktowała nas jak dzieci. Bardzo poważnie z nami rozmawiała. Może nasze odpowiedzi nie zawsze były mądre, ale ona słuchała i mieliśmy wrażenie, że jesteśmy w tej chwili najważniejsi na świecie.

Jak wspomina pani wakacje w Beskidach?

Cudownie, pamiętam, że rodzice spali w domu, a my w namiocie. Z roku na rok mogliśmy go rozbić w większej odległości od okien pokoju, w którym spali rodzice. To była dla nas wielka frajda, tu-

taj czuliśmy się wolni. Oczywiście, nie byłoby tak bez ukochanego „Kacperka” czy innych jej cudownych opowieści, których uwielbiałmy słuchać. Do „Kacperka – Góreckiego Skrzata” do dziś mam sentyment.

W tym roku muzeum w Górkach Wielkich zmieniło swoje oblicze, powstaje panorama przedstawiająca upadek Konstantynopola, w ogrodzie pojawiły się rzeźby. Co by na to powiedziała babcia?

Myślę, że ona gdzieś tam jest i patrzy na nas z uśmiechem. Pewnie ta inicjatywa bardzo się jej podoba. Nie lubiła bezczynności. Chciałabym, żeby przez te nasze działania więcej osób poznało Zofię Kossak-Szatkowską. Są ludzie, którzy przejeżdżają przez Górki i nie wiedzą, kim była. Stworzyliśmy też schronisko, do którego każdy może przyjechać. Nie ma tutaj zakazu wybiegania na trawnik, można korzystać ze wszystkiego, bo chcieliśmy, żeby było tu jak w czasach naszej młodości.

Większość życia spędziła pani w Anglii, w Polsce bywała tylko latem. Czuje się pani bardziej Polką czy Angielką?

Dziś mogę powiedzieć, że wolę Górki Wielkie niż Londyn. Jestem jeszcze w Anglii zameldowana, ale coraz częściej tutaj przyjeżdżamy i nie wykluczam, że kiedyś tu osiedzę.

(gc)

POZNAJMY SIĘ

Starszaki z przedszkola przy ulicy SNP w Trzyńcu

Górny rząd od lewej: Adam Śmitowski, Daniel Śmitowski, Adam Pelechač, Daniel Zawada, Dorota Bocek, Ania Grycz, Dorota Kantor, Martina Liszka, Ester Havelka, Ania Mencner. Dolny rząd od lewej: Jakub Mutina, Izabela Zielenka, Mateusz Kiedroń, Rudek Raab, Marek Karlubik, Michał Mitrenga, Kasia Supik, Stella Švaňa.

Policja jeździ zabytkiem!

Radiowóz ma 45 lat, ale się sprawdza.

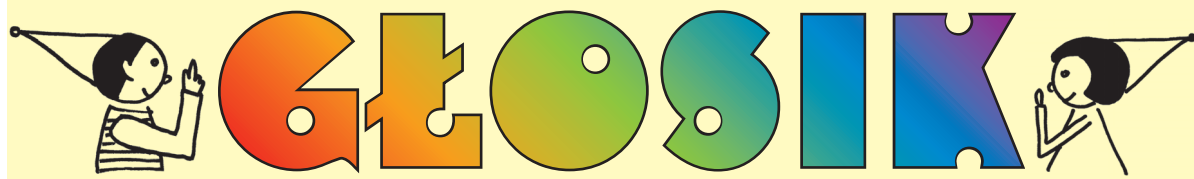
Policjantom ze Skoczowa popsuly się niedawno trzy z czterech radiowozów. Byli uziemieni, więc poprosili Komendę Wojewódzką Policji w Katowicach o samochód zastępczy. Dostali, i nawet go sobie chwala. To „uaz” z 1963 roku!

Skoczowska policja ma ogromne problemy z radiowozami. Niedawno z posiadanych czterech pojazdów, trzy popsuly się i trzeba je było na jakiś czas oddać do naprawy. – Korzystaliśmy wtedy z pomocy okolicznych jednostek, m.in. Ustroń – mówi komendant skoczowskiej policji Jacek Stelmach.

Komendant wystąpił też do Komendy Wojewódzkiej Policji o przyznanie samochodu zastępczego. Katowice odpowiedziały, przysyłając

radzieckiego „uaza” z 1963 roku. Samochód wcześniej służył szkole policyjnej w Katowicach.

Fakt wypożyczenia „uaza” początkowo budził wiele kontrowersji w jednostce, jednak po czasie terenówka... sprawdziła się. – Użyczono nam zabytkowy, ale sprawny samochód, który na liczniku ma zaledwie 13 tys. przejechanych kilometrów – przekonuje Stelmach. – Samochód doskonale radzi sobie w trudniejszym terenie – dodaje. Dlatego skoczowska policja nadal z niego korzysta, mimo że znowu ma komplet sprawnych radiowozów. Do działań konspiracyjnych „uaz” się jednak nie nadaje, bo choć jest nieoznakowany, przyciąga uwagę zabytkowym wyglądem. (gc)

Recepta na cały rok

Witajcie kochani,

macie już przygotowane kreacje na dzisiejszy wieczór? Wiecie, jak go spędzicie? Głosik z Ludmiłką przygotowują się do Sylwestra już od paru dni. Najpierw zaprosili do siebie krasnale. Ludmiłka przygotowała specjalne zaproszenie dla nich. Przykleiła na kartkę obrazek zegara, który znalazła w ulotkach reklamowych, dorysowała kilka serpentyn a z drugiej strony wpisała tekst zaproszenia. Później ułożyła specjalny jadłospis i program wieczoru. Starali się zaplanować go tak, by nikt się nie nudził a cały Sylwester był pełen wspaniałej zabawy. Właśnie teraz kończą przygotowania do wieczoru. Nie będą czekali na północ, bo nie są przyzwyczajeni do tak późnego kładzenia się do łóżka. – *Bo to nie zdrowe* – zgodził się Głosik, który w zeszłym roku zaszał i poszedł spać po północy. Następnego dnia bolała go głowa i cały dzień był do niczego. Mają przygotowaną lemoniadę zamiast szampana. Wypiją ją przed pójściem do łóżek. Ale na pewno nie zapomną złożyć życzeń sobie oraz czytelnikom.

Szczęśliwego Nowego Roku pełnego uśmiechów i wesołych miniek, wielu sukcesów i wspaniałych odkryć! Życzą Głosik i Ludmiłka.

Ja też dołączam do tych życzeń. Mam dla Was przygotowanych też kilka wróżb sylwestrowych i noworocznych. I wiele krzyżówek Szaradki na wolne chwile.

KROPKA

Wróżby na nowy rok

- ✦ *Coś dla leniuchów: W Sylwestra zdecydowanie nie wolno sprzątać, bo „wymiała się” szczęście z domu.*
- ✦ *Pomyślność przynosi nakręcenie zegarów tuż po północy. Dzisiaj zamiast nakręcania wystarczy wymienić baterie.*
- ✦ *Kiedy zegar wybije północ, wówczas najstarsza osoba w rodzinie powinna szeroko otworzyć okno lub drzwi. Zaprosi w ten sposób do środka Nowy Rok i życzliwe domowi duchy. A to, co stare, szybko opuści nasze mury.*
- ✦ *Nie wchodzi z długami w Nowy Rok, by nie narazić się na nieuczciwych dłużników.*
- ✦ *Sposób na pozbycie się kłopotów? Trzeba spisać wszystkie problemy i zmartwienia na czerwonej kartce i spalić w Sylwestrową noc.*

Bierzemy 12 miesięcy, oczyszczamy je dokładnie z goryczy, chciwości, małostkowości i lęku po czym rozkrajamy każdy miesiąc na 30 lub 31 części tak, aby zapasu wystarczyło dokładnie na cały rok. Każdy dzień przyrządzamy osobno z jednego kawałka pracy i dwóch kawałków pogody i humoru. Do tego dodajemy trzy duże łyżki nagromadzonego optymizmu, łyżeczkę tolerancji, ziarenko ironii i odrobinę taktu. Następnie całą masę polewamy dokładnie dużą ilością miłości. Gotową potrawę przyozdabiamy bukietem uprzejmości i podajemy codziennie z radością i filiżanką dobrej, orzeźwiającej herbatki.

Katharina Elisabeth Goethe

Świąteczne zagadki Szaradki

1 2 3 4

Połączone kwadraty magiczne

1				
2				
3				
4				

Rozwiązanie: Ustrojony świerk lub jodelka

Poziomo i pionowo jednakowo:

1. Daj mu ..., a on rękę chwyta. – 2. Brat Czecha i Rusa. – 3. Odgłos. – 4. **ROZWIĄZANIE**. – 5. Stosowany jest do wypełniania lamp jarzeniowych. – 6. Może być młyńskie lub ratunkowe. – 7. Elektroda dodatnia.

1 2 3 4

1							
2							
3					5	6	7
4							
5							
6							
7							

Kwadrat magiczny

Poziomo i pionowo jednakowo:

1. Chroni głowę górnik lub motocyklista. – 2. Dokumenty urzędowe. – 3. Służy statkom do nadawania kierunku ruchu. – 4. Ryba na stole wigilijnym.

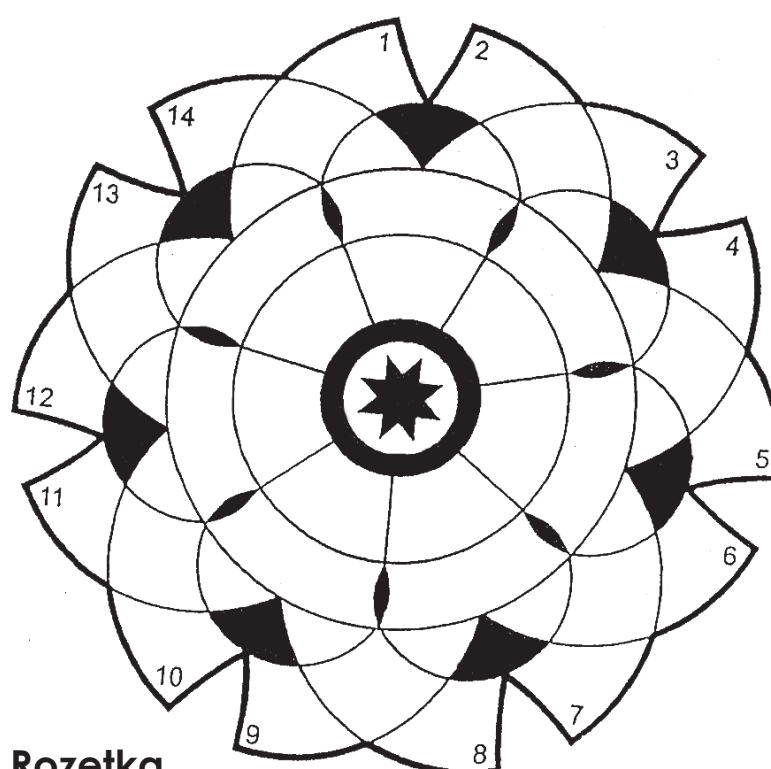
	I		N	I	A
K		A	K		W
A		W	E		T
P		R		J	A
A		T		N	A
	E	N	I	E	
W		O		N	A
R		E	M		K

Uzupełnianka

Puste kratki w diagramie należy uzupełnić tak, ażeby w rzędach poziomych powstały wyrazy 6-literowe. Dopisane litery, czytane rzędami, dadzą rozwiązanie, którym jest znana kolęda polska.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosowana zostanie „**ilustrowana Księga Baśni**”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w środę 14. 1. 2009 r. o godz. 12.00.

Rozetka

Święta Bożego Narodzenia mają swoje miejsce również w przysłowiach. Oto dwa przykłady:

Jakiś w Wigilię, takiś...
(przysłowie polskie)

Gdo oberwie we Wilije, tyn bydzie bity przez ...
(gwarowe przysłowie ze Śląska)

Zakończenie obu przysłów stanowi rozwiązanie rozetki.

1. Kij, sękata laska po naszymu. – 2. Ptak parkowo-leśny. – 3. Brat Lecha i Rusa. – 4. Jest nim orzeł biały jako symbol państwa polskiego. – 5. Lechita. – 6. Mały, krępy konik, pony. – 7. Rodzaj opakowania z tektury lub chybiony strzał. – 8. Rozpoczęcie wyścigu. – 9. Smażony placek ziemniaczany po naszymu. – 10. Mieszkaniec Edynburga. – 11. Diabeł. – 12. Potrzebna jest futboliście. – 13. Lotnik. – 14. Roślina zielna i jej owoc (strąk).

Opr. SZARADKA

Zadanie dla spostrzegawczych –

Oba rysunki różnią się 10 szczegółami. Czy potraficie je odnaleźć?

8 sylwestrowy relaks na wesoło

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Wykreślanka

Jura: *Hadam, powiysz mi, jako je różnica między kóniym a kóniakym?*

Hadam: ... (rozwiązanie dodatkowe wykreślanki)

ANEGDOATA, ARMENIA, AULOS, BLONDYNA, CHROST, DAWKA, DRABINIOK, DRAPACZ, DRZEMKA, FAKTURA, FERAJNA, FIDIASZ, FIRANKA, GRZMOT, HANDRA, HOSTIA, INKASENT, JUTRO, KARAFKA, KLIPER, KŁOSZ, KOMANDOR, KONIAK, KREOLKA, KROWA, MANEKIN, MAREKWIA, MASZTAL, METANOL, MINARET, MINISTER, MONTAŻ, MOTYW, NALEŚNIK, NORMA, OKTET, PORZĄDEK, PRETORIA, PSIKUS, REFLACJA, RÓŻNICA, RZEKA, SCENA, SKAND, SKIFISTA, SKLEP, STATOR, SZÓSTKA, SZTYFT, TARLAK, WANNA, WIKARIUSZ, WRÓŻBA, WRZOS, WYSŁÓŻKA.

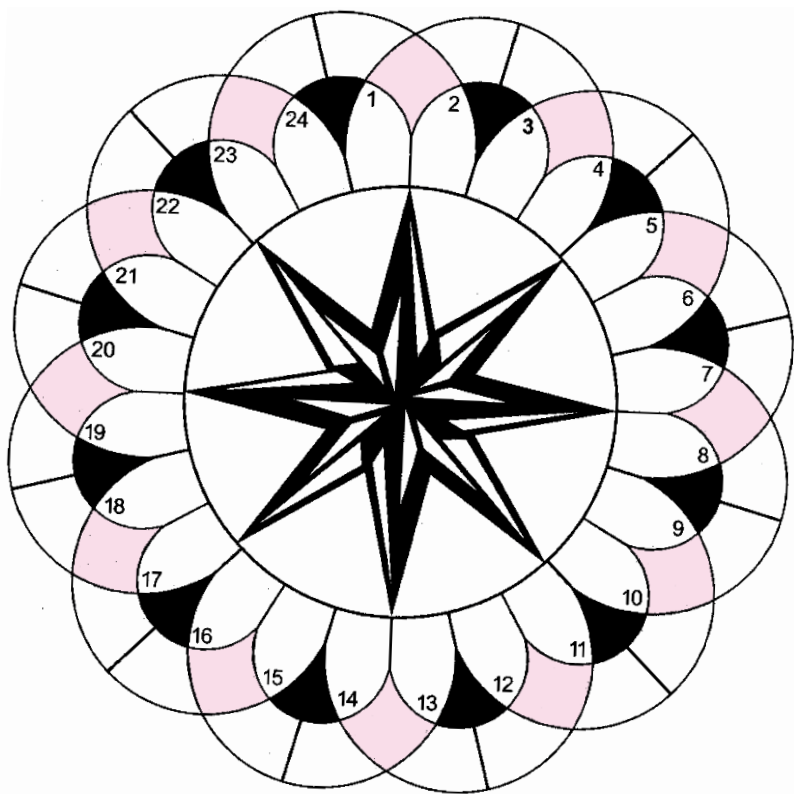

Krzyżówka

POZIOMO: A. Węgierski pies pasterski * pieczęć * ciało niebieskie z warkoczem. - B. Plakat * brutalne zagranie w piłce nożnej * siostra Baala * należy do rodziny małpiek. - C. Azjata * rozbija się o izbi- ce * drążek do ćwiczeń gimnastycznych * wstręt. - D. Wada wzro- ku * ferment * 4047 m². - E. Hazardowa gra w karty * złośliwa iro- nia. - F. Statek Noego * fizyk amerykański (Rosalyn). - G. Miasto w Ekwa- dorze * szczerza otwiera wrota. - H. Siedziba rządu w Boliwii * strug. - I. Służy do prasowania * ma długość 42 145 m². - J. Nabiał * rodzaj pilniczka * dumny ptak. - K. Epidemia * rodzaj świdra * chodzi wspan * stolica Asyrii. - L. Miasto z akropolem * zboże chlebowe * ob- ce imię żeńskie * przywódca sekty chasydów. - M. Wyszadzanie wojsk na terenie nieprzyjaciela * duży pokój w pałacu * stolówka wojskowa.

PIONOWO: 1. Persymona * stępka * trujący tlenek węgla. - 2. Mia- sto i rzeka w Rosji * postać z Pana Tadeusza * ślepy impuls. - 3. Nie- potrzebna w krajach EU * boleń * ubranie sportowe. - 4. Skala świa- tłości * dodatkowa walka w szermierce * skrót na receptach. - 5. Miasto w powiecie zamojskim nad Wieprzem. - 6. Półwysep nad Bałty- kiem * postać biblijna. - 7. Roztwór koloidowy * gorąco, upał. - 8. Sieć na ryby * gwiazdozbiór i znak zodiaku. - 9. Mieszka w Ankarze * mia- sto na wyspie Honsiu. - 10. Polskie włókno poliestrowe * wielka ilość cze- goś. - 12. Jeden z bohaterów Iliady * Matka Boska. - 13. Lewatywa * ro- ślina, pierwowzór ornamentu. - 14. Służy do pieczętowania listów * dra- pieżna papuga. - 15. Może być dziełem sztuki - przyłodek. - 16. Płynię jak Wisła szeroka * płas. - 17. Laureat „Tacy jesteście 2008”. - 18. Francu- ski burmistrz * pisarz czeski (Jiří) * miasto i rzeka w Tajlandii. - 19. Imię aktora Fialy * wysokie odbicie piłki tenisowej * opera Verdiego. - 20. AS * prawy dopływ Warty * antonim niżu. - 21. Koń krwi czy- stej * wieloryb gładkoscóry * gryzoń, szkodnik trzciny cukrowej.

Wyrazy mniej znane: IBARRA, NAN, YALOW.

Logogryf łukowaty

Nauczyciel: *Dyby twój tata wiedziol, jakoś je ty trąba, Maciej, toby za- roz osiwioł.*

Maciej: *To byłby strasznie rod.*

Nauczyciel: *na, czemu?*

Maciej: ... (rozwiązanie zadania).

1.4. Znacznik budowy organizmu. - 3-6. Szalas pasterski. - 5-8. Król elfów. - 7-10. Eskort. - 9-12. Miasto i jezioro w powiecie brodnickim. - 11-14. Wielki, gęsty las. - 13-16. Jaki ..., taki syn. - 15-18. Prawidło postępowania. - 17-20. Floks. - 19-22. Prawo wykorzystania przymusowego położenia. - 21-24. Kurkuma. - 23-2. W godle Warszawy.

Synteza krzyżówki alias kris-kros

Malarz mówi do kolegi po fachu: „Wczoraj sprzedałem ostatnie płótno”. „Akwarel czy olej?” „Ani jedno, ani drugie. Po prostu ... (patrz rozwiąza- nie dodatkowe)”.

A teraz proponujemy zamianę ról. Zapraszamy nie do rozwiązywania, lecz do układania krzyżówki. Oto zestaw specjalnie dobranych wyrazów, z któ- rych można ułożyć krzyżówkę. Inicjały „Głosu Ludu” ułatwią chyba upo- rać się z tym zadaniem.

6: ADULAR, CZEPEK, DORATI, DRENAŻ, ELBERT, EMPIRE, JASKRA, KANTOR, KRYCIE, ŁĘCZAK, MAROKO, MISTRZ, MODNIŚ, OSTRZE, ÓSEMKA, PODKOP, ROKOSZ, ROZWÓD, RZEMYK, SKOPIE, UDZIAŁ, ZAKWIT, ZARAZA.

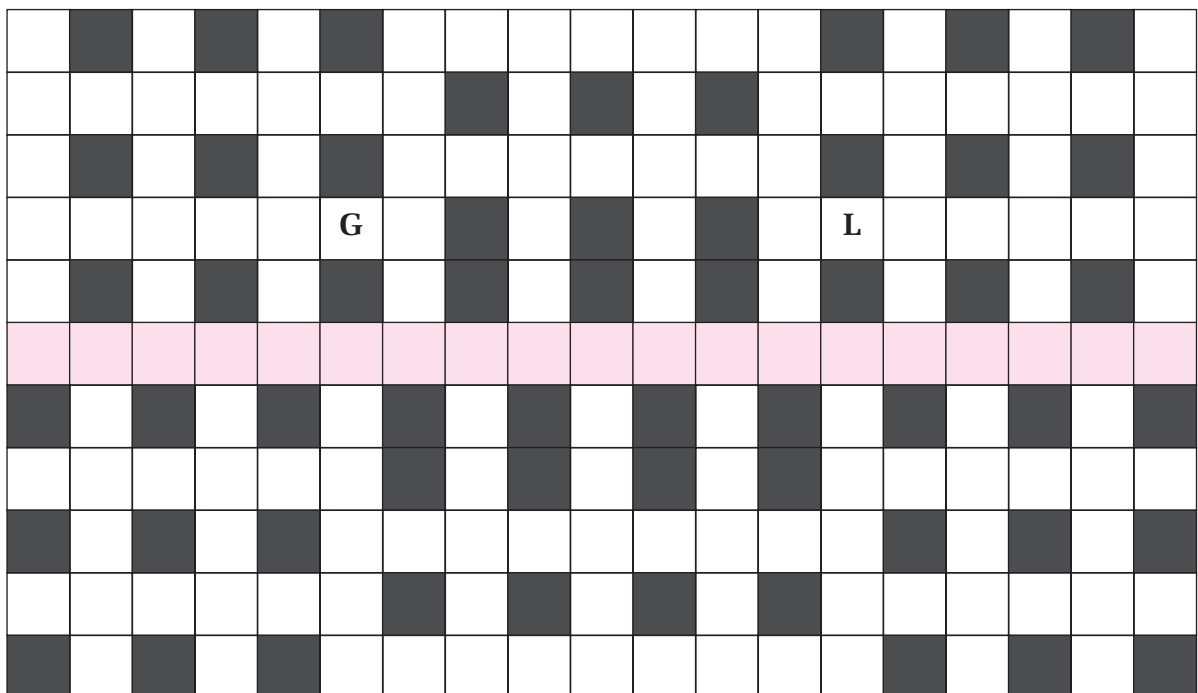
7: ANDORRA, DEKORUM, KATANGA, OLIWNIK, ORINOKO, RANCZER.

9: KATARAKTA, PREKLUZJA.

19: ROZWIĄZANIE DODATKOWE.

Opr. JÓZEF TADRAŁA

Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosowana zostanie książka „Encyklope- dia sławnych Polaków”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 9. 1. 2009 r. o godz. 12.00.

program TV

WTOREK 30 GRUDNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **7.55** Leksykon PRL **8.00** Wiadomości **8.13** Kwadrans po ósmej **8.30** Tata lew **8.40** Bajki rosyjskie **8.50** Fifi **9.00** Jedyne kowe przedszkole **9.30** Buli - Buli i smok **9.35** Legenda Nezha **10.00** W pustyni i w puszczy **10.55** Faceci do wzięcia **11.25** Celownik **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Tak jak w Unii **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.30** Złota sobota **14.05** Podróżnik - Słoneczne Baleary **14.25** Wilcza 11 **15.00** Wiadomości **15.14** Bądź modna **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.30** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Jej wielka słabość (film USA) **22.00** Wydział zabójstw - Sekta **22.25** Dom gry (film USA) **0.05** Mardi gras. Wyprodukowano w Chinach **1.00** Wybawca **2.35** Notacje - Maria Iwaszkiewicz.

TVP 2

6.25 Pomocnik Świętego Mikołaja **6.55** Wigilia we Wrocławiu **7.25** Co ludzie powiedzą? **8.00** Pytanie na śniadanie **10.15** M jak miłość (s.) **11.05** Siły pierwotne **12.45** Jak się nie ubierać **13.45** Rodzina Trendych **14.15** Mini szansa **15.10** M jak miłość (s.) **16.00** Stawiam na Tolka Banana **16.45** Radiostacja Roscoe (film kopr.) **17.10** Na wariackich papierach - Córeczka tatusia **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **19.05** Koło fortuny **19.35** Kocham kino **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** M jak miłość (s.) **21.30** Kulisy serialu „M jak miłość“ **21.40** Magazyn Ekspresu Reporterów **22.25** Ptaki (film USA) **0.30** Panorama **0.45** Chopin - Pragnienie miłości **2.50** Noc zagadek - teleturniej interaktywny.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **7.45** Aktualności **7.50** Co to? kto to? **8.45** Schlesien Journal **9.09** Korespondent TVP o poranku **9.55** Biznes - otwarcie dnia **10.12** Gość poranka **11.09** Info dzień **11.11** Zapowiedź „Raport z Polski“ **12.07** Pięć minut dla zdrowia **13.07** Raport z Polski **14.08** Biznes **15.45** Serwis kulturalny **16.13** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.50** Relacje **17.00** Wokół nas **18.00** Aktualności **18.45** Mam świętą pracę **19.00** Propozycje do śląskiej listy przebojów **19.10** Najdłuższa szychta **19.40**

PTAKI

(USA, wtorek 22.25, TVP2)

San Francisco. Melanie Daniels spotyka w sklepie zoologicznym prawnika Mitcha Brennera. Ich rozmowa intryguje Melanie do tego stopnia, że postanawia sprawdzić, kim jest i gdzie mieszka jej rozmówca. Zamawia dla niego papużki nierozłączki, które Mitch chciał kupić siostrze na urodziny. Wiezie klatkę do nadmorskiej miejscowości Bodega Bay, w której Brenner spędza weekendy z matką i Cathy. Wkrótce po przyjeździe Melanie zostaje zaatakowana przez mewę. Po kolejnych, coraz groźniejszych atakach ptaków w miasteczku wybucha panika.

Punkt widzenia **19.55** TV Katowice zaprasza **20.09** Minęła 20-ta **21.05** Telekurier - Bliżej ciebie **21.45** Aktualności **22.18** Minął dzień **22.51** Biznes **23.45** Ostatnie dni sław - Malcolm X **0.37** Minęła 20-ta **1.21** Telekurier - Bliżej ciebie.

POLSAT

6.00 Żar młodości (s.) **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Kapitan Flamingo **8.30** Yin Yang Yo **9.00** Aladyn **10.50** Troll w Nowym Jorku **12.15** 18 lat później (film kopr.) **14.00** Wariaci (film USA) **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Całkiem nowe lata miodowe **17.30** Świat według Kiepskich (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie **20.00** Evelyn

SERCE DAWIDA

(USA, wtorek 21.45, Polsat)

Nastoletnia Darcy obwinia się o śmierć brata, Davida, który został potrącony przez samochód. By odnaleźć jego cząstkę i wewnętrzny spokój, wyrusza na poszukiwania osoby, która otrzymała serce po Davidzie.

(film kopr.) **21.45** Serce Dawida (film USA) **23.25** Fala zbrodni - Krew bulteriera **0.20** Przodem do tyłu (film USA) **2.00** Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Iwonka i Marijka (bajka) **9.35** Dominiku **9.40** Muzyka dęta **10.00** Podróż posłubna (film TV) **10.20** Kasetka babci (pr. roz.) **11.00** Pr. rozrywkowy **12.00** Wiadomości **12.30** Kobiety na przełomie wieków **13.30** Zauroczenie (s.) **14.30** Potyczki Amy (s.) **15.15** Hau! (s.) **15.45** Nauka jest zabawna **16.10** Program dyskusyjny **16.25** Śpiewanki **16.30** Zaczarowane przedszkole **17.00** AZ-kwiz **17.30** Dom - to sztuka (mag.) **17.55** Prognoza pogody **17.57** Minuta z przyrody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce (pr. publ.) **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Taxi **20.30** Szlakiem gwiazd (cykl dok.) **21.05** Pojedynk przebojów **22.25** Retro (mag.) **22.55** Losowanie Szczęśliwej 10 **23.00** Tylko miłość (film USA) **0.30** Zauroczenie (s.) **1.25** Wiadomości regionalne **2.45** Regiony TVC24.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Notes (mag.) **9.55** Mity i fakty historii: Król Artur (cykl dok.) **10.40** Hobby magazyn **11.10** Film o filmie „Václav“ **11.25** AZ-kwiz **12.00** Chłopaki w akcji (mag. kul.) **12.25** Czarne owce (pr. publ.) **12.40** Teleturniej dla dzieci **13.05** Tajemnice Toma Wizarda (s.) **13.20** Nauka jest zabawna (pr. cykl.) **13.45** Boisko 7 (pr. dla dzieci) **16.00** Wędrująca kamera **16.25** Goya: Rozstrzelanie powstańców madryckich 3 maja 1808 roku (dok.) **17.15** Aleje jako część krajobrazu (dok.) **17.45** 72 imiona czeskiej historii (pr. cykl.) **18.00** Klucz (mag.) **18.30** Babel (mag.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.05** Learning English with Ozmo **19.30** Hau! (s.) **20.00** Rodzinne problemy (dok.) **20.30** Europejski film: Cyklon (film wł.) **22.00** Wino (pr. roz.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.10** Spo-

tkali się... (pr. muz.) **0.00** Wieczór na temat... Daty z ósemką **2.00** U-864 - Ostatnia tajemnica Hitlera (dok.).

NOVA

6.40 Kroniki dzikiej natury (s. dok.) **7.10** Szeregowiec Dolot (film anim.) **8.25** Strakonicki dudziarz (film czes.) **10.15** K-911 (film USA) **11.45** Francuski pocałunek (film USA-br.) **13.40** Rodzina Addamsów II (film USA) **15.15** Rybki z ferajny (film anim.) **16.50** Gorąca laska (film USA) **18.35** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Dziadek Mróz (film ros.) **21.30** Jak ugryźć 10 milionów II (film USA) **23.10** Chicago (film USA) **1.05** Horoskop śmierci II (s.) **2.30** Ciepła czapka (film USA).

PRIMA

6.35 Piotruś Pan i piraci (s. anim.) **7.10** Tom & Jerry (s. anim.) **7.20** Wielka przygoda Clifforda (film anim.) **8.35** Scooby Doo na tropie mumii (film anim.) **9.55** Mary-Kate i Ashley: Odlotowa podróż (film USA) **11.25** Stał przy kasie (film czes.) **13.10** Asterix podbija Amerykę (film anim.) **14.40** Dennis znów rozrabia (film USA) **16.00** Melduję posłusznie (film czes.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.05** 5 kontra 5 (kwiz-show) **18.55** Wiadomości, sport **19.30** Przyjaciele (s.) **19.55** Prognoza pogody **20.00** Bardzo delikatne związki (s.) **21.05** Zakazany owoc (film USA) **23.25** Dziwne dni (film USA) **1.50** Zgadnij, kim jestem! (kwiz-show) **3.00** Zadzwoń do jasnovidza.

ŚRODA 31 GRUDNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **7.55** Leksykon PRL **8.00** Wiadomości **8.15** Owa deusz i trąba **8.40** Buli **8.45** Domisie (s. anim.) **9.10** Świat małej księżniczki **9.25** Bernard i dzinn (film bryt.) **10.35** Moda na sukces (s.) **11.25** 300% normy (teleturniej) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **13.30** Pod drzewem, pod zielonym **15.05** Wiadomości **15.20** Przeboje 2008 **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Klan (s.) **17.45** Plebania (s.) **18.10** Jaka to melodia? Finał roku **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.05** Oredzie noworoczne Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego **20.30** Ranczo (s.) **21.30** Mumia (film USA) **23.45** Wiadomości roku - szopka sylwestrowa **23.55** Toast noworoczny **0.05** Przeboje 2008 **0.20** Noworoczna szopka w Raju **0.55** Pociąg śmierci (film kopr.).

TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) **6.30** Pomocnik Świętego Mikołaja **7.00** Znaki czasu (mag.) **7.25** Co ludzie powiedzą? **8.00** Pytanie na śniadanie **10.15** M jak miłość (s.) **11.05** Siły pierwotne **12.55** Mamma Mia! Historia prawdziwa **13.55** 7th Circo Massimo (film włoski) **14.55** M jak miłość (s.) **15.55** Mózg (film kopr.) **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **19.05** Kabaret Moralnego Niepokoju - Szampańskie przeboje 2008 **20.05** Barwy szczęścia **20.40** Sylwester z Dwójką **1.00** Sylwestrowa Wideoteka dorosłego człowieka **3.35** Hity na czasie.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **7.45** Aktualności **7.50** Co to? kto to? **8.03** Gość poranka **8.15** Serwis info flesz **8.17** Przegląd portali internetowych **8.45** Zaolzie **9.09** Korespondent TVP o poranku **10.14** Gość poranka **11.24** Zamyślenia nie tylko dla pobożnych **12.07** Pięć minut dla zdrowia **13.06** Raport z Polski **14.07** Biznes **15.55** Zamyślenia nie tylko dla pobożnych **16.08** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.50** Ślązak roku **18.00** Aktualności **18.45** Sylwestrowe „To

MUMIA

(USA, środa 21.30, TVP1)

Do Egiptu przybywa grupa archeologów poszukująca starożytnych skarbów. W trakcie poszukiwań naukowcy natrafiają na mumie, która budzi się z długiego snu, uaktywniając niszczycielską moc. Okazuje się, że jest to najwyższy kapłan Ozyrysa i strażnik zmarłych w Egipcie, Imhotep, na którego faraon rzucił klątwę. Zmumifikowane ciało Imhotepa, złożone w legendarnym Mieście Zmarłych Hamunaptra, miało pozostać na zawsze w stanie uspienia. Żądna zemsty mumia chce dokończyć dzieła sprzed 3 tysięcy lat i ożywić ukochaną.

brzmi...” **19.30** Propozycje do śląskiej listy przebojów **19.40** Motokibic.tv **19.55** TV Katowice zaprasza **20.09** Minęła 20-ta **21.05** Telekurier - Bliżej ciebie.

POLSAT

6.00 Żar młodości (s.) **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Kapitan Flamingo **8.30** Yin Yang Yo **9.00** Muppety podbijają Broadway **10.45** Modelka (film USA) **12.50** Jego zdaniem, jej zdaniem **15.05** Z dżungli do dżungli (film kopr.) **17.00** Bo do salsy trzeba dwojga **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.00** Sylwestrowa moc przebojów w Telewizji Polsat, czyli Sylwester w Warszawie! **1.30** Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.55 Szlakiem gwiazd (cykl dok.) **6.20** Zaczarowane przedszkole **6.50** O Jasiu i Basi (bajka) **7.35** Kubula i Kuba Kubikula (film anim.) **8.10** Zaczarowane przedszkole **8.55** Kabaret z wozu cyrkowego **9.30** Kaśparek w rohliku (koncert) **9.45** Muf - z sylwestrowego archiwum **10.20** Uwaga, Sylwester się zbliża! **10.50** Sofie i skradziony skarb (bajka) **12.00** Wiadomości **12.05** O pingwinach i ludziach (dok.) **13.00** Królewicze są do niczego (bajka) **13.55** Dawnemu w trawie (film anim.) **15.30** Anton Špelec, ostroštrelec (film czes.) **16.50** Sylwestry Vladimíra Menšíka (pr. roz.) **17.30** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **17.35** Prognoza pogody **17.38** Wiadomości **17.40** Losowanie Sportki i Szansy **17.45** Fredy i Złotowłosa (bajka) **18.45** Wieczorynka **19.00** Taxi **19.05** Gwiazdy świętują Sylwestra **19.40** Magia w ulicach **20.00** 168 godzin (pr. publ.) **20.25** Taxi **20.30** 30 minut prawdy (pr. roz.) **21.05** Taxi **21.10** List do Ciebie - Sylwester **21.45** Sylwestrowe ósemki (pr. roz.) **22.20** Taxi **22.25** Komedioğraf (pr. roz.) **23.00** Taxi **23.05** Wszystko party - Sylwester 2008 (talk-show) **0.00** Toast noworoczny **0.03** Od praojca do unii **0.05** Przy muzyce w Sylwestra (pr. roz.) **0.55** Bolkoviny - Sylwester **1.50** Śpiewajcie razem z nami (pr. roz.) **2.15** Bananowe omyłki **3.10** Pr. muzyczny **3.35** Jiří Korn - koncert sylwestrowy **4.40** Długa sylwestrowa noc (film czes.).

TVC 2

6.05 Na pływalni z V. Zsigmondem (talk-show) **6.25** Dom - to sztuka (mag.) **6.50** Naši furianti (film czes.) **8.30** Panorama **9.10** Przyjęcie dla nieparzystych (film czes.) **10.05** W ostatniej chwili (film USA) **11.35** Ciągniki 2008 **11.50** Transmisja zawodów Pu-

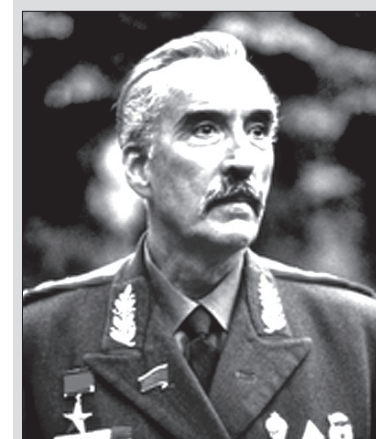
charu Świata w biegu mężczyzn na nartach **13.25** Sylwestrowe figle (pr. roz.) **14.15** Jak się żyje ratownikom górskim (dok.) **14.35** Transmisja zawodów Pucharu Świata w biegu kobiet na nartach **15.50** Recital: Jiří Suchý - Jiří Šlitr **16.35** TVC Live: Lucie Bílá na Žofinie **17.30** Zapraszamy do teatru: Długi, gruby i krótkowzroczny (Divadlo Járy Cimrmana) **19.00** Komunikacja 2008 - ostatnia analogowa transmisja **19.15** Ewa Farna **20.15** Circus Ponorka **20.30** 123 minut **21.30** Dva **21.45** Aneta Langerová **22.45** Sto Zvířat **0.00** Koniec analogu w Czechach **0.10** Kolacja dla dwu **0.20** Dub'O'Net **1.00** Muzyczny komunikadze '08 **1.50** Młyny (Divadlo Sklep) **3.20** Rock and Roll Band Marcela Woodmana (pr. muz.) **3.45** Niebezpieczna kraina (film kopr.).

NOVA

6.15 Kroniki dzikiej natury (s. dok.) **6.45** Królestwo surykatek (s. dok.) **7.10** Wallace i Gromit: Klątwa królika (film anim.) **8.40** Sześć niedźwiedzi z Cibulką (film czes.) **10.10** Niech żyją duchy! (film czes.) **11.40** Urlop z Andělem (film czes.) **13.05** Karkonosz i narciarze (film czes.) **14.25** Nieoczekiwana zmiana miejsc (film USA) **16.30** Wiadomości, sport, prognoza pogody **16.45** Krokodyl Dundee (film austral.) **18.35** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości - wyd. sylwestrowe **20.00** Impreza roku - transmisja muzycznego show z Rynku Waclawa w Pradze **0.15** Sylwestrowy As (pr. muz.-roz.) **1.30** Monkey Business live **2.25** Sex Monster (film USA) **4.30** Gwiazdobiór Novej (pr. roz.).

PRIMA

6.35 Piotruś Pan i piraci (s. anim.) **7.10** Tom & Jerry (s. anim.) **7.45** Rocky i Łoś Superktoś (film anim.) **9.20** Mary-Kate i Ashley: Paszport do Paryża (film USA) **10.55** Beethoven (film USA) **12.30** Niesforna Zuzia (film USA) **14.20** Ziarenka piasku (film USA) **17.30** Wiadomości, sport **17.35** Prognoza pogody **17.40** Wiadomości regionalne **17.40** Top Star magazyn **18.00** Dzika rzeka (film USA) **20.00** Zgadnij, kim jestem (pr. roz.) **21.10** Top Star magazyn **22.05** Austin Powers i Złoty Członek (film USA) **23.55** Top Star magazyn - Toast noworoczny **0.00** Nie ma doskonalych - sylwestrowy show **1.35** Zadzwoń do jasnovidza **3.20** Na rzestaju (film kopr.).

POCIĄG ŚMIERCI

(film kopr., środa 0.55, TVP1)

Doktor Leitzig konstruuje bombę, wykorzystując pluton skradziony z elektrowni atomowej. Potężny ładunek wybuchowy, który powstał na zlecenie rosyjskiego generała, ma opuścić terytorium Niemiec w pociągu towarowym. Terrorysty przemierzający Europę z bombą atomową stawiają na równe nogi wszystkie służby bezpieczeństwa. Międzynarodowa intryga polityczna może doprowadzić do nieobliczalnej w skutkach tragedii. Para najlepszych agentów, Mike Graham i Sabrina Carver, otrzymują zadanie rozbicia siatki terrorystycznej.

CZWARTEK 1 STYCZNIA

TVP 1

7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 8.00 Klan urwisów 9.20 Klan (s.) 9.45 Plebania (s.) 10.15 Gwiazda królów 12.00 Anioł Pański 12.20 Noworoczna szopka w Raju 13.00 Wiadomości 13.10 Orędzie noworoczne Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego 13.20 Puchar Świata: Turniej Czterech Skoczni w Garmisch-Partenkirchen 15.55 Śmiechu warte - wydanie noworoczne 16.20 Przeboje 2008 17.00 Teleexpress 17.20 Klan (s.) 17.45 Plebania (s.) 18.10 Jaka to melodia? - wydanie noworoczne 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Londyńczycy 20.50 Nowa policyjna opowieść (film kop.) 22.55 Ścigani (film USA) 0.30 Sens życia według Monty Pythona 2.15 Celebrity.

TVP 2

6.10 Złotowłosa i trzy misie 6.50 Trzy małe świnki 7.35 Afrykańscy odmienicy 8.30 Księżniczka złodziej (film USA) 10.05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat 10.35 Koko (film franc.) 12.05 Koncert noworoczny 14.00 Familiada - wydanie specjalne 14.35 Złotopolscy (s.) 15.05 7th Circo Massimo (film włoski) 16.00 Dżungla (film kop.) 17.20 Fajnie się jechało, czyli Noworoczny Kabaretu pod Wyrwigroszem 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 365 dni wielkiego sportu - wydarzenia 2008 20.05 Partner (film USA) 22.00 Kłopoty z facetami (film USA) 23.40 Karnawał w Dwójce - Sylwester 2008/2009 0.30 Panorama 0.45 Przepis na morderstwo (film kop.) 2.15 Karnawałowa noc w Dwójce - Sylwester 2008/2009 3.05 Noc zagadek - teleturniej interaktywnej.

TV KATOWICE

6.35 Lodowy hotel 7.45 Aktualności 7.50 Narciarski weekend 8.45 Ślązaków portret własny 8.58 Zamyślenia nie tylko dla pobożnych - Ks. Adam Pawlaszczyk 9.01 Światowiec 10.03 Rajd Dakar 12.00 Było, nie minęło 13.01 Teleplotki 13.57 Zamyślenia nie tylko dla pobożnych 14.02 Reportaż 15.00 365 dni wielkiego sportu - wydarzenia 2008 16.01 Męska przystawa (mag.) 16.45 Aktualności 16.50 Ślązak roku 18.00 Aktualności 18.30 Górnośląskie pejzaże 19.35 Propozycje do śląskiej listy przebojów 19.45 Narciarski weekend 19.55 TV Katowice zaprasza 20.09 Minęła 20-ta 21.05 Telekurier bliżej Ciebie 21.45 Ak-

MOULIN ROUGE

(USA, czwartek 23.30, Polsat) Ubogi pisarz Christian kocha z wzajemnością piękną Satine - gwiazdę najsłynniejszego i najbardziej skandalizującego klubu nocnego w Paryżu. Ich miłość zostaje wystawiona na ciężką próbę. W zmysłowej artystce zakochuje się książę. Od uległości Satine bogacz uzależnia finansowanie nowego przedstawienia, którego autorem i reżyserem jest Christian.

tualności 23.00 Lodowy hotel (film szwedzki) 23.53 Film dokumentalny 0.52 Telekurier - Bliżej Ciebie 1.15 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Żar młodości (s.) 7.00 Wielka wygrana (teleturniej) 7.45 Babar zwycięzca (film kop.) 10.45 Kubuś i Hefalumpy (film USA) 12.00 Lew (film franc.) 14.15 Kopalnie króla Salomona 16.15 Producenty (film USA) 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.00 Za ciosem (film kop.) 21.45 Goło i wesoło (film bryt.) 23.30 Moulin Rouge (film kop.) 2.00 Nagroda gwarantowana 3.00 Tajemnice losu.

TVC 1

6.00 Szewc z końca świata (bajka) 6.30 Zdecyduj, piękny portrecie (bajka) 6.55 Szpilka Pani Słońca (bajka) 7.30 Boisko 7 (pr. dla dzieci) 9.40 Śpiewanki 9.45 Narze-

ŚCIGANI

(USA, czwartek 22.55, TVP 1) Podczas robót drogowych więzień Dodge, młody haker skazany za włamanie do systemu dużej firmy telekomunikacyjnej, ucieka wraz z przykutym do niego czarnoskórym Piperem. Zbiegów ścigają nie tylko policjanci z agentem federalnym Patem Schillerem na czele, ale i kubańska mafia, której Dodge ukradł 25 milionów dolarów. Co gorsza, haker jest w posiadaniu dyskietki, na której zarejestrował operacje finansowe Mantajana, szefa mafii.

czona z dużymi stopami (bajka) 11.00 Złoty Orzeszek 2008 (wręczenie nagród) 11.55 Od praowca do unii 12.00 Pytania V. Morawca (pr. dys.) 13.00 Noworoczne przemówienie Prezydenta Republiki V. Klause 13.15 Pytania V. Morawca - 2. część (pr. dys.) 13.30 Zajazd pod Białym Kotem (bajka) 14.30 Księżyc nad rzeką (film czes.) 16.10 Film o filmie „Václav” 16.25 Jak się mieli babi gniew (bajka) 17.05 Fimfárum II (film anim.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.50 Rynek Waclawa w rytmie stuleci 20.00 Václav (film czes.) 21.45 Europa - Matężństwo z konieczności 22.10 Wpływ księżycy (film USA) 23.50 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 23.55 Ogród (film czes.) 1.35 Odrobina szafranu z archiwum telewizji.

TVC 2

6.00 Goya: Rozstrzelanie powstańców madryckich 3 maja 1808 roku (dok.) 6.50 Jak się żyje trampom? (dok.) 7.05 Anton Špelec, ostroštelec (film czes.) 8.30 Panorama 9.10 Noworoczny koncert kolęd i pieśni 9.50 Latarnia (teatr TV) 11.45 Koncert noworoczny z Opery Państwowej w Pradze 2002 12.35 Lawendowe wzgórza (film br.) 14.20 Phil Collins & His Big Band 15.20 Transmisja zawodów Pucharu Świata mężczyzn i kobiet - sprint 17.05 Jarek i Amadeusz (dok.) 17.50 Przemówienie noworoczne kardynała M. Vlka 18.00 Noworoczna uroczystość

ekumeniczna 19.00 Dvořák słowiański (koncert) 20.00 Koncert w hołdzie Pavarottiemu 22.00 Królowie lodowej areny (show na lodzie) 1.10 Europejskie korzenie muzyczne (cykl dok.) 2.05 Barok w nas (dok.).

NOVA

6.15 Kroniki dzięki natury (s. dok.) 7.10 Dzika rodzinka (film anim.) 8.35 Kasia i strachy (bajka) 10.05 Królewicz i Gwiazda Wieczorna (film czes.) 11.30 Anděl w górach (film czes.) 13.00 Noworoczne przemówienie Prezydenta Republiki V. Klause 13.15 O dzielnym kowalu (bajka) 14.35 Jaś Fasola (s.) 15.05 Siedmiu wspaniałych (film USA) 17.15 Królowna ze złotą gwiazdą (bajka) 18.35 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Jak poskromić krokodyla (film czes.) 22.10 Odlamki 2008 22.45 Tajemnica Brokeback Mountain (film USA) 1.00 Mniej zło (film USA).

PRIMA

7.40 Alfred Wielki (film br.) 9.50 Justin i Kelly (film USA) 11.25 W krzywym zwierciadle: Strzelając śmiechem (film USA) 13.00 Noworoczne przemówienie Prezydenta Republiki V. Klause 13.15 Beethoven II (film USA) 14.50 Kowboje (film USA) 17.05 Kaskaderzy (film USA) 18.55 Wiadomości, sport 19.30 Przyjaciele (s.) 19.55 Prognoza pogody 20.00 Bardzo delikatne związki (s.) 21.10 List w butelce (film USA) 23.35 Krytyczna terapia (film USA) 1.40 Top Star magazyn 2.30 Zadzwoń do jasnowidza.

PIĄTEK 2 STYCZNIA

TVP 1

6.25 Pieczone gołąbki 8.00 Wiadomości 8.12 Buli 8.15 Vipo i przyjaciele 8.40 Księżniczka łabędzi 9.55 Moda na sukces (s.) 10.40 Noc Świętego Mikołaja 11.35 Kulisy serialu „Londyńczycy” 12.00 Wiadomości 12.10 Michel Legend w Warszawie 13.00 Klan (s.) 13.25 Jaka to melodia? Wydanie noworoczne 14.15 Plebania (s.) 14.40 Opole 2010 na bis 15.00 Wiadomości 15.14 Młoda godzina - Hannah Montana 15.40 Śmiechu warte 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.15 Celownik 17.30 Klan (s.) 17.55 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Yamakasi II (film kop.) 21.45 Pod osłoną nocy (film USA) 22.30 Bańka 23.40 Kojak (s.) 1.15 Notacje - Józef Pitoń.

TVP 2

6.15 Złotopolscy (s.) 6.40 Globert przedstawia niezwykły świat natury 7.20 Niezłomni 7.25 Co ludzie powiedzą? 8.00 Pytanie na śniadanie 10.15 M jak miłość (s.) 11.05 Osiem szalonych nocy (film USA) 12.20 Karnawał w Dwójce 13.15 Solo w mieście 13.40 Ulica lemurów 14.05 Tak to leciało! 15.00 Droga - Ostatnich gryzą psy 16.00 Stawiam na Tolka Banana 16.35 Przygody pana Michała 17.05 Na wariackich papierach 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Karnawał w Dwójce 20.05 Narzeczona dla geniusza 21.45 Być doskonałym (film USA) 23.45 PKO BP London Live 0.30 Panorama 0.45 Czerwony Krzyż, historia Henriego Dunanta (film kop.) 2.25 Noc zagadek - teleturniej interaktywnej.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 7.45 Aktualności 7.50 Narciarski weekend 8.03 Gość poranka 8.17 Przegląd por-

GOŁO I WESOŁO

(W. Brytania, czwartek 21.45, Polsat)

Sheffield w Anglii było niegdyś niezłe prosperującym miastem. Po zamknięciu huty wielu ludzi straciło pracę. Dwóch bezrobotnych przyjaciół, zainspirowanych popularnością tancerzy Chippendale, postanawia stworzyć podobną grupę rozrywkową występującą z męskim striptizem. Wkrótce dołączają do nich kolejni panowie. Aby sukces był pewniejszy, decydują, że będą rozbierać się do naga.

tali internetowych 8.35 Info poranek 8.45 Tygodnik regionalny 9.55 Biznes - otwarcie dnia 10.13 Gość poranka 11.08 Info dzień 11.19 Serwis kulturalny 12.07 Pięć minut dla zdrowia 13.06 Raport z Polski 14.07 Biznes 14.45 Pięć minut dla zdrowia 14.50 Info dzień 15.11 Raport z Polski 16.00 Biznes 16.13 Rozmowa dnia 16.50 To brzmi... 18.00 Aktualności 18.45 Narciarski weekend 18.55 Pod górę 19.20 Nasz reportaż 19.40 Wokół nas 19.55 TV Katowice zaprasza 20.10 Forum 21.07 Telekurier - Bliżej Ciebie 22.18 Minął dzień 22.51 Biznes 23.45 Pod prąd 0.25 Półkowniki 1.16 Forum 1.58 Telekurier - Bliżej Ciebie 2.15 Minął dzień.

POLSAT

6.00 Żar młodości (s.) 7.00 Wielka wygrana (teleturniej) 7.45 Titanic - legenda żyje 8.55 Czarny rumak (film USA) 9.55 Annie (film USA) 11.40 Cyd (film kop.) 15.15 Jim ze stacji (film bryt.) 17.00 Bez limitu prędkości (film kop.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.00 Naga broń 2 i 1/2 (film USA) 21.45 Nostradamus (film kop.) 0.20 Brazil (film bryt.) 3.10 Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Dumbo (film anim.) 9.35 Biały piątek (dok.) 10.15 Słodkie ploteczki rzeszy kolekcjonerek 10.30 Czeskie drobnotki 10.50 Piękno europejskiego wybrzeża 11.00 Kolory życia (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Poradnik zdrowotny 13.40 Zauroczenie (s.) 14.35 Hau! (s.) 15.00 Tom (s. anim.) 15.25 Taylor ma problemy (s.) 15.45 Świat Elmo (s. anim.) 16.05 Babar (s. anim.) 16.25 Labirynt 17.00 Za szkołę (kwiz) 17.30 Gusta i guściki (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Sprawa dla ombudsmana 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Zagubiony królewicz (bajka) 21.15 13. komnata T. Cirkra 21.45 Talk-show Jana Krausa 22.35 Seks w wielkim mieście (s.) 23.00 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na milion 23.05 Żywy towar (film br.) 0.35 Losowanie Euromilionów 0.40 Zauroczenie (s.) 1.30 Pojedynek przebojów 2.45 Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama

9.10 Babel (mag.) 9.30 72 imiona czeskiej historii (cykl dok.) 9.45 Aleje jako część krajobrazu (dok.) 10.15 Problemy rodziny (mag.) 10.45 Antologia czeskiego humoru: Viktor Polesný 11.25 AZ-kwiz 12.00 Program dyskusyjny 12.15 Kłopoty wodnika Jakuba (bajka) 13.20 Piątka w Pomarańczy 14.15 Game Page (mag.) 14.40 Sportowcy świata (cykl dok.) 15.30 Europa dziś (mag.) 16.00 Piękno europejskiego wybrzeża 16.10 Kawalek drewna z drzewa 16.25 Rodzina i ja (mag.) 16.45 Białe miejsca 17.00 Odlamki czasu 17.20 72 imiona czeskiej historii (cykl dok.) 17.40 Czy mnie zechcecie? (mag.) 17.55 Nadal tutaj jestem - Marie Königová (cykl dok.) 18.25 Kosmopolis (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Los nr A2026 (dok.) 19.30 Hau! (s.) 20.00 Cudowna planeta: Zwierzęta w życiu człowieka (cykl dok.) 20.55 Antygona (przedstawienie teatralne) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Gorodok 23.30 TV Bonsai... 23.50 Hale i Pace (s.) 0.20 Drugi obieg (cykl dok.) 1.20 Maryša (dok.).

NOVA

6.35 Kroniki dzięki natury (s. dok.) 7.05 Wakacje Brzydkiego Kaczątka (film anim.) 8.20 Kasia i znów te strachy (film czes.) 9.50 K-9: Prywatny detektyw (film USA) 11.30 Zaklęta w szkole (film USA) 13.30 Słodkie smartwienia (film USA) 15.10 Robinson Crusoe (film USA) 16.45 Krokodyl Dundee II (film austral.-USA) 18.35 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Sahara (film kop.) 22.10 Oczy anioła (film USA) 23.55 Tożsamość (film USA) 1.55 Anděl w górach (film czes.).

PRIMA

6.35 Piotruś Pan i piraci (s. anim.) 7.10 Tom & Jerry (s. anim.) 7.30 Andre (film USA) 9.15 Sok z żuka (film USA) 10.55 Ruchomy cel (film USA) 13.05 Dobrzy chłopcy i zły chłopcy (film USA) 14.50 Majestic (film USA) 17.40 Wiadomości regionalne 18.05 5 kontra 5 (kwiz-show) 18.55 Wiadomości, sport 19.30 Przyjaciele (s.) 19.55 Prognoza pogody 20.00 Prawdziwe kłamstwa (film USA) 22.35 Szalony Jackson (film USA) 0.15 Zgadnij, kim jestem! (kwiz-show) 1.20 Zadzwoń do jasnowidza.

NOSTRADAMUS

(film kop., piątek 21.45, Polsat) Szczęśliwe życie Nostradamusa i jego żony, asystentki doktora Scalingera, burzy inkwizycja. Żona i dzieci astrologa dostają się do więzienia, w którym umierają na zarazę. Zrozpaczony Nostradamus szuka ukoczenia w klasztorze. Wkrótce wraca w rodzinne strony, gdzie mieszka jego brat z żoną Helen. Poznaje Annę, w której zakochuje się z wzajemnością. Próbuje rozpocząć nowe życie. Jednak nie zaznaje spokoju. Helen próbuje uwieść szwagra, a gdy ten ją odrzuci, kobieta wydaje go inkwizycji. Torturowany uzdrowiciel ma wizję przyszłości.

ŻYCZENIA

W grudniu obchodzi swój zacyjny jubileusz pan
inż. JERZY WACLAWIK
Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia przesyła żona z dziećmi. GL-794

WSPOMNIENIA

*Ucichło serce twe Haniu nasza Kochana,
lecz w naszych sercach żyjesz i żyć będziesz stale.*

Dnia 1 stycznia 2009 upłyne 3. bolesna rocznica, gdy nas na zawsze opuściła nasza Najdroższa Córka, Siostra, Szwagierka, Matka, Babcia i Ciocia

śp. ANNA BLENDOWSKA

z Trzyńca, pochodząca z rodziny Kaletów z Ropicy. Z bólem w sercu i z miłością wspomina cała rodzina. AD-152

*Kto stracił, kogo kochał,
wie, ile smutku i żalu zostało w naszych sercach.*

Dnia 31. 12. 2008 minie 3. bolesna rocznica, kiedy odszedł od nas na zawsze nasz Kochany

śp. HENRYK FEBER

z Czeskiego Cieszyna. O chwilę wspomnień prosi żona Halina i siostry z rodzinami. AD-157

*Wieczność umarłych dotąd trwa,
dokąd pamięć im się płaci.*

Dnia 28 grudnia 2008 minęła 5. smutna rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. inż. OTOKARA HELISA

Za życzliwe wspomnienie dziękuje żona, córka i syn z rodzinami. AD-165

W ostatnim dniu 2008 roku obchodziliby swe 100. urodziny

śp. EDWIN RUSEK

rolnik z Wierznowic. O chwilę wspomnień proszą córki z rodzinami. GL-786

Co w kinach

KARWINA - Centrum: High School 3 - Ostatnia klasa (30, godz. 17.45); „Anglické jahody” (30, godz. 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Czego pragną kobiety (30, godz. 17.45); „Hlídač č. 47” (30, godz. 20.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Tokio (30, godz. 20.00); Bunt. Sprawa Litwini (2, godz. 17.30); „Anglické jahody” (2, godz. 20.00); **CIESZYN - Piast:** Lucky Luke na Dzikim Zachodzie (30, 2, godz. 14.00); Ile waży koń trojański? (30, 2, godz. 15.45, 18.00, 20.15).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.
POLSKIE AUDYCJE: Ostrava 107,3 MHz i Trzyńec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

Co w terenie

ORŁOWA PORĘBA - Zarząd MK PZKO zaprasza 3. 1. o godz. 15.00 na spotkanie świąteczno-noworoczne do świetlicy w Porębie. W pro-

gramie wspólne śpiewanie kolęd przy akompaniamencie Józka Kusche.

PTTS „BŚ” - zaprasza członków i sympatyków 4. 1. na wymarsz noworoczny na Skałkę. Odjazd pociągów z Cz. Cieszyna o godz. 7.25 i 8.25. Rejestracja w schronisku w godz. 10.30-12.30.

SUCHA GÓRNA - MK PZKO zaprasza na walne zebranie 4. 1. o godz. 15.00 do Domu PZKO. Po zebraniu towarzyskie spotkanie noworoczne. Na zebraniu można zakupić miejscówki w cenie 250 kc na Bal PZKO, który odbędzie się 24. 1. w sali Domu Robotniczego.

MIĘDZYGENERACYJNY UNIWE-RSYTET REGIONALNY ZG PZKO - zaprasza 8. 1. o godz. 16.00 do auli gimnazjum w Cz. Cieszynie na wykład mgr. Leszka Richtera „Wołoskie Dziedzictwo Karpat”.

GRÓDEK - MK PZKO i Urząd Gminy zapraszają na Noworoczny Turniej w Tenisie Stołowym o Puchar Przechodni i nagrody. Turniej odbędzie się w sali restauracji „U Buręgo” 3. 1. dla młodzieży szkolnej, 4. 1. dla dorosłych. Prezentacja w godz. 8-8.30. Ceny i bufet zapewnione.

*Wspomnienia to cicha nuta
wyjęta z tonów przeszłości,
wspomnienia to nic wysnuta
ze złotej przędzy miłości.*

Dnia 1. 1. 2009 minie 25 lat, kiedy na zawsze ucichło serce naszego Kochanego Ojca, Dziadka, Teścia, Wujka i emerytowanego nauczyciela

śp. JÓZEFA REICHENBACHA

z Czeskiego Cieszyna. Wszystkich, którzy Go znali i zachowali w pamięci, prosimy o ciche wspomnienie i modlitwę. Córka Halina z rodziną. AD-163

Dnia 1. 1. 2009 mija 11. rocznica śmierci

śp. inż. FERDYNANDA KUBOŃA

O chwilę wspomnień i modlitwę prosi żona. RK-224

NEKROLOGI

*Zapamiętam na zawsze
ostatni uścisk Twej dłoni...*

Z głębokim żalem zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 27. 12. 2008 zmarła po długiej i ciężkiej chorobie w wieku 66 lat nasza Kochana Żona, Mamusia, Babcia, Teściowa, Szwagierka i Ciocia

śp. LIDIE SMELIKOWA

z domu Mikułowa, zamieszkała w Suchej Górnej. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek dnia 2. 1. 2009 o godz. 12.00 z sali obrzędów pogrzebowych w Suchej Górnej. W smutku pogrążona rodzina. GL-799

Wyrazy głębokiego współczucia panu **Władysławowi Gałuszce** z powody zgonu

ŻONY

składają członkowie Sekcji Historii Regionu ZG PZKO. GL-800

Koledze **Władkowi Gałuszce** wyrazy najgłębszego współczucia z powodu zgonu

Żony JADZI

składają członkowie zarządu MK PZKO i Klubu Przyjaciół Stonawy. GL-796

OFERTY

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe - mogą być i uszkodzone. Płacimy gotówką. Dzwoń kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-744

TYGODNIOWE WYCIECZKI autokarowe, wyjazdy 2009: Podhajska, Wielki Meder, Pieszczany, Wysokie Tatry, Salzburg, Morze Bałtyckie, Zakopane, Południowe Czechy, Karkonosze. CK A-Z TOUR (9. sezon), Bystrzyca 536, tel.: 558 995 995, www.ckztour.cz. GL-787

KONCERTY

LUTYNIA DOLNA - MK PZKO oraz Parafia Rzymskokatolicka za-

Nowy rozkład jazdy (cz. 8)

km	3301	2803	2956	3025	3303	2926	2927	3007	3003
0	Bohumín 270	Bohumín 270	Bohumín 270	Bohumín 270	Bohumín 270	Bohumín 270	Bohumín 270	Bohumín 270	Bohumín 270
4	Dolní Lutyně	Dolní Lutyně	Dolní Lutyně	Dolní Lutyně	Dolní Lutyně	Dolní Lutyně	Dolní Lutyně	Dolní Lutyně	Dolní Lutyně
8	Dětmárovice	Dětmárovice	Dětmárovice	Dětmárovice	Dětmárovice	Dětmárovice	Dětmárovice	Dětmárovice	Dětmárovice
31	Český Těšín	Český Těšín	Český Těšín	Český Těšín	Český Těšín	Český Těšín	Český Těšín	Český Těšín	Český Těšín
34	Opava	Opava	Opava	Opava	Opava	Opava	Opava	Opava	Opava
38	Trinec	Trinec	Trinec	Trinec	Trinec	Trinec	Trinec	Trinec	Trinec
42	Vendryně	Vendryně	Vendryně	Vendryně	Vendryně	Vendryně	Vendryně	Vendryně	Vendryně
48	Hrádek ve Slezsku	Hrádek ve Slezsku	Hrádek ve Slezsku	Hrádek ve Slezsku	Hrádek ve Slezsku	Hrádek ve Slezsku	Hrádek ve Slezsku	Hrádek ve Slezsku	Hrádek ve Slezsku
51	Jablunkov-Návesí	Jablunkov-Návesí	Jablunkov-Návesí	Jablunkov-Návesí	Jablunkov-Návesí	Jablunkov-Návesí	Jablunkov-Návesí	Jablunkov-Návesí	Jablunkov-Návesí
59	Mosy u Jablunkova	Mosy u Jablunkova	Mosy u Jablunkova	Mosy u Jablunkova	Mosy u Jablunkova	Mosy u Jablunkova	Mosy u Jablunkova	Mosy u Jablunkova	Mosy u Jablunkova
61	Mosy u Jablunkova zastávka	Mosy u Jablunkova zastávka	Mosy u Jablunkova zastávka	Mosy u Jablunkova zastávka	Mosy u Jablunkova zastávka	Mosy u Jablunkova zastávka	Mosy u Jablunkova zastávka	Mosy u Jablunkova zastávka	Mosy u Jablunkova zastávka
68	Čadca	Čadca	Čadca	Čadca	Čadca	Čadca	Čadca	Čadca	Čadca
69	Čadca	Čadca	Čadca	Čadca	Čadca	Čadca	Čadca	Čadca	Čadca

praszają na Koncert Noworoczny 4. 1. o godz. 15.00 do miejscowego kościoła parafialnego. Wystąpią: „Lutnia” z Lutyni Dolnej, „Hasło” ze Skrzeczonia, „Zaolzie” z Orłowej Lutyni, ChNP z Cz. Cieszyna.
CZ. CIESZYN - MK PZKO Cz. Cieszyn-Centrum zaprasza na tradycyjne Spotkanie z kołędą 3. 1. o godz. 16.00 do Klubu PZKO przy ul. Bożka. Wystąpi chór „Harfa” oraz zespół saksofonistów z Podstawowej Szkoły Artystycznej im. Pawła Kalety.
STONAWA - Chór męski Hejnał - Echo z Karwiny Fryształu oraz Chór Kameralny pracujący przy kościele Podwyższenia Krzyża Świętego w Karwinie serdecznie zapraszają 4. 1. 2009 o godz. 15.00 na noworoczny koncert kolęd i muzyki sakralnej do kościoła pw. św. Marii Magdaleny w Stonawie.

Co za olza

GALERIA KSIĄŻNICY CIESZYŃSKIEJ, Mennicza 46, Cieszyn: do 14. 2. wystawa pt. „W drodze do Ziemi Obiecanej. Cieszyńscy Polacy 1848-1918”. Czynna wt-pt: 8-18; po, so: 8-15.

WYSTAWY

GALERIA ZAMKOWA „CHAGAL” w Karwinie: do 11. 1. wystawa Romany Taszkowej i Waltra Taszka. Czynna wt-nie: 9-18.
GALERIA KROPKA, Cz. Cieszyn, Bezruča 28: do 8. 1. wystawa Pawła Wałacha pt. „Impresje - malarstwo”. Czynna: po: 10-16, wt-pt: 9-17.
WIELKA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 18. 1. wystawa Josefa Mackowskiego „Moja przygoda - Malarstwo”.
BIBLIOTEKA MIEJSKA w Cz. Cieszynie Sibicy, Minigaleria „Na Płocie”: do 16. 1. wystawa Jarmili Kristínkovéj pt. „Malowany jedwab”. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.
SZKOŁA ARTYSTYCZNA B. Smetany w Karwinie: do 13. 1. wystawa Józefa Dronga pt. „Wokół nas”.
MUZEUUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ **MUZEUUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ w Karwinie, Rynek Masaryka 10:** do 11. 1. wystawa „Muzeum o muzeum”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Drzemka, a potem prawie że zawał

EKSTRALIGA HOKEJA

Nie tak wyobrażali sobie ostatni tegoroczny mecz hokeiści Stalowników Trzyniec. Passę ośmiu zwycięskich spotkań zaliczonych w Werk Arenie przerwali gospodarzom gracie Zlina. Trzyniec przegrał przed własną publicznością z odwiecznym rywalem 2:3, a sam wynik sugeruje, że była to walka zacięta i trzymająca w napięciu do ostatnich sekund. W końcówce meczu bliski wyrównania był obrońca Malec, ale trafił pechowo za ledwie w słupek. Trzyńczanie do ekstraligowej walki ponownie włączają się dopiero w piątek 2 stycznia, kiedy to zaprezentują się na lodzie Slavii Praga. W dzisiejszej 36. kolejce zespół trenera Antoniego Stavjani pauzuje, albowiem mecz z Karłowymi Warami (wygrany 4:3 w karnych) rozegrano awansem już 7 października.

TRZYNIEC ZLIN

2:3

Tercje: 0:3, 2:0, 0:0. Bramki i asysty: 31. D. Moravec (Kanko, Gureň), 35. Gureň (D. Květoň, Peterek) – 10. Rom. Vlach (M. Pšurný), 10. Köhler (Balaščík), 17. Balaščík (Leška, Köhler). Sędziowali Šindler, Jelínek, Pešek. Kary 4:8, wykorzystane 1:1. Widzów 4495. Trzyniec: Čechmánek – Sekeráš, Výtisk, Vosátka, Gureň, Malec, Andersons – Kanko, D. Moravec, Lušňák – Balej, Polanský, V. Polák – D. Květoň, Peterek, Martyněk – Zeliska, Hampl, Potoček.

Debiut w barwach gospodarzy zaliczył 20-letni wychowanek sło-

David Moravec przytrzymywany przez Kollára.

wackiego klubu HC Piešťany, Patrik Lušňák, który z powodu spóźnionej karty transferowej zaprzepścił piątkowy pojedynek z Czeskimi Budziejowicami. Reprezentant młodzieżowej kadry Słowacji w pierwszej tercji męczył się, podobnie jak cały trzyński zespół. W 17. minucie gospodarze przegrywali już 0:3 po prostych błędach w obronie. Bramkarza Čechmánka po raz pierwszy pokonał w 10. minucie Roman Vlach, uderzając prawie z zerowego kąta. Jeszcze w tej samej minucie na 0:2 poprawił Köhler, którego trzyńscy obrońcy nie zdążyli spacyfikować pozwalając mu na zbyt wiele swobody pod bramką Čechmánka. Identyfikacja niemrawo zachowali się gospodarze

w 17. minucie podczas przewagi liczebnej Zlina. Čechmánek obronił wprawdzie strzały Köhlera i Leški, ale wobec dobitki Balaščíka był już bezbronny. Doświadczony strzelec trafił komfortowo z bekendu. Trzyniec ocknął się z letargu dopiero w drugiej odsłonie. Akcją rodem z hokejowego elementarza przeprowadzili gospodarze w 31. minucie. Po osi Gureň-Kanko krążek dotarł do niepilnowanego Moravca, który sprzątnął go do zlińskiej siatki – 1:3. Wyraźnie ofensywnie nastawiony obrońca Gureň w 35. minucie sam wpisał się na listę strzelców, wykorzystując przewagę liczebną swego zespołu. Krążek uderzony z niebieskiej linii wpadł obok prawego słupka za plecy bramkarza Murína –

2:3. Zapelniona po brzegi Werk Arena domagała się kolejnych bramek, ale nadzieje wkładane w trzyńskich graczy ulotniły się w nieznane. Trzecia tercja spełniła oczekiwania, ale tylko pod względem swojej dramaturgii. Trzyńczanie naciskali, goście bronili się miejscami z największym trudem. Solą hokeja są jednak gole, a tych w ostatniej tercji zabrakło. W desperackiej power play centymetry dzieliły gospodarzy od remisu i dogrywki. Na 30 sekund przed końcem krążek po strzale Sekeráša musnął Malec, ale pechowo w słupek zlińskiej bramki.

– Po fatalnie rozegranej pierwszej tercji nawet remis ze Zlinem byłby sukcesem. Niestety zabrakło nam szczęścia i zimnej krwi. Z trenerem Stavjaną możemy pochwalić zespół dopiero za dobrą drugą i trzecią tercję. Hokej trwa jednak minimum 60 minut – powiedział „Głosowi” Jiří Juřík, asystent głównego trzyńskiego trenera.

1. Litwinów	35	66	114:99
2. Sparta	35	61	100:86
3. Witkowiec	35	60	101:89
4. Pardubice	35	59	117:107
5. Pilzno	35	55	112:106
6. Slavia	35	55	105:101
7. K. Wary	36	55	103:100
8. Trzyniec	36	54	124:120
9. Zlin	35	53	95:106
10. Kladno	35	50	95:101
11. Liberec	35	47	95:109
12. Znojmo	35	45	88:100
13. Cz. Budziejow.	35	44	88:98
14. Ml. Bolesław	35	34	81:96

JANUSZ BITTMAR

W SKRÓCIE

■ KOWALCZYK POZA PODIUM. Justyna Kowalczyk zajęła ostatnie, szóste miejsce w półfinałowym biegu sprintu kobiet na 1,2 km podczas wczorajszych zawodów w biegach narciarskich w Pradze. Polka przez większość biegu utrzymywała się na drugiej pozycji dającej awans. Na ostatnich metrach Kowalczyk jednak osłabła dając się wyprzedzić wszystkim zawodniczkom. W Tour de Ski Polka zajmuje 3. pozycję.

Justyna Kowalczyk

■ STOCH ZA RUTKOWSKIEGO. Tuż po kwalifikacjach do wczorajszego konkursu w Oberstdorfe (który zakończył się po zamknięciu tego numeru) trenerzy polskiej reprezentacji podjęli decyzję o zmianie w składzie na kolejne zawody Turnieju Czterech Skoczni. W Gapa w miejsce Łukasza Rutkowskiego (najsłabiej spisującego się z polskich reprezentantów w Oberstdorfe) pojawi się w drużynie Kamil Stoch, który był najlepszy z Polaków w ostatnich zawodach Pucharu Kontynentalnego w Engelbergu.

■ FILIP JUROSZEK WYPOŻYCZONY DO TRZYŃCA. Drugoligowy zespół piłkarski Fotbal Trzyniec wzmocnił w okresie świątecznym 21-letni Filip Juroszek z konkurencyjnego klubu MFK Karwina. Ofensywny pomocnik wypożyczony został do Trzyńca do końca wiosennej rundy. Wychowanek Banika Ostrawa nie przebił się w tym roku do podstawowego składu karwińskiego klubu, należy jednak do grona bardzo utalentowanych piłkarzy. Menedżer sportowy MFK Karwina, Petr Mašlej, ongiś scharakteryzował tego chłopaka trafnym jednym zdaniem: *Drzemią w nim spore możliwości, musi jednak bardziej skupić się na futbolu.*

■ RADIM HANSEL SKOŃCZYŁ PRACĘ W PRESZOWIE. Były sekretarz szczyptornistów Banika Karwina, Radim Hansel, już nie pracuje w słowackim klubie Tatra Preszów, gdzie został odwołany z pozycji menedżera sportowego.

■ KRZYŃÓWEK DO ENERGII? Jacek Krzyńówek, który w Wolfsburgu nie znalazł miejsca w podstawowym składzie, za wszelką cenę pragnie zimą zmienić barwy klubowe w Bundeslidze. Piłkarskim reprezentantem Polski na poważnie zainteresowana jest Energia Cottbus. Według włodarczy Wolfsburgu, Krzyńówek wart jest milion euro.

■ POLSCY KOSZYKARZE ZNÓW W AKCJI. W dzisiejszym koszykarskim derby w ostrawskiej hali Tatra podejmuje Nowy Jiczyn. Goście są wiceliderem ekstraligowej tabeli, ostrawianie z kolei zajmują przedostatnią pozycję. Jak powiedział jednak „Głosowi” skrzydłowy NH Ostrawy, Artur Mielczarek, przyjeźdźni nie będą mieli w Tatranie łatwej przeprawy. W dzisiejszym spotkaniu, które rozpoczyna się o godz. 17.30, w składzie gospodarzy pojawi się też drugi z Polaków – Kordian Korytek. (jb)

Kalendarz imprez sportowych 2009

STYCZEŃ

1. 1. Turniej Czterech Skoczni w Garmisch-Partenkirchen, 4. 1. Turniej Czterech Skoczni w Innsbrucku, 6. 1. Turniej Czterech Skoczni w Bischofschofen, 16–17. 2. MŚ w piłce ręcznej mężczyzn (Chorwacja), 16. – 17. 1. PŚ w skokach narciarskich w Zakopanem, 19. 1. – 2. 2. tenisowy Australian Open, 20. – 26. 1. ME w Łyżwiarstwie Figurowym (Helsinki), 25. 1. „Mecz Gwiazd” hokejowej ligi NHL (Montreal).

LUTY

2. – 15. 2. MŚ w narciarstwie alpejskim (Val d'Isere), 13. – 22. 2. Biathlonowe Mistrzostwa Świata (Pchjong Jang), 18. – 1. 3. MŚ w narciarstwie klasycznym (Liberec), 21. 2. start wiosennej rundy I ligi piłkarskiej w RC, 24. – 25. 2. mecze 1/8 piłkarskiej Ligi Mistrzów.

MARZEC:

6. – 8. 3. Halowe ME w lekkiej atletyce (Turyn), 6. – 8. 3. tenisowy Puchar Davisa w Ostrawie (mecz Czechy – Francja), 10. – 11. 3. rewanż 1/8 piłkarskiej Ligi Mistrzów, 21. – 29. 3. MŚ w łyżwiarstwie figurowym (Los Angeles), 28. 3. Irlandia Płn. – Polska (el. piłkarskich MŚ), 29. 3. Grand Prix Formuły 1 na torze w Melbourne.

KWIECIEŃ

1. 4. Polska – San Marino (el. piłkarskich MŚ), 1. 4. Czechy – Słowacja (el. piłkarskich MŚ), 5. 4. Grand Prix Formuły 1 na torze w Kuala Lumpur, 7. 4. ćwierćfinały piłkarskiej Ligi Mistrzów, 14. – 15. 4. rewanż w ćwierćfinałach piłkarskiej Ligi Mi-

strzów, 19. 4. Grand Prix Formuły 1 na torze w Szanghaju, 24. – 10. 5. MŚ w hokeju na lodzie (Szwajcaria), 26. 4. Grand Prix Formuły 1 na torze w Szakirze (Bahrajn), 28. – 29. 4. półfinały piłkarskiej Ligi Mistrzów.

MAJ

5. – 6. 5. rewanż w piłkarskiej Lidze Mistrzów, 9. – 31. 5. Kolarskie Giro d'Italia, 20. 5. finałowy mecz piłkarskiego Pucharu UEFA (Istanbul), 24. 5. Grand Prix Formuły 1 na torze w Monako, 25. – 7. 6. Tenisowy French Open, 27. 5. finałowy mecz piłkarskiej Ligi Mistrzów (Rzym).

CZERWIEC

7. 6. Grand Prix Formuły 1 na torze w Istanbul, 7. – 20. 6. ME w koszykówce kobiet (Lotwa), 17. 6. mi-

tyng lekkoatletyczny Zlatá Tretra w Ostrawie, 21. 6. Grand Prix Formuły 1 na torze w Silverstone, 22. – 5. 7. tenisowy Wimbledon.

LIPIEC

4. – 26. 7. kolarski wyścig Tour de France, 12. 7. Grand Prix Formuły 1 na torze w Nuerburingu, 18. – 2. 8. pływackie MŚ (Rzym), 26. 7. Grand Prix Formuły 1 na torze w Budapeszcie.

SIERPIEŃ

15. – 23. 8. lekkoatletyczne MŚ w Berlinie, 16. 8. Grand Prix motocykli na torze w Brnie, 23. 8. Grand Prix Formuły 1 na torze w Walencji, 23. – 30. 8. MŚ w wioślarstwie (Poznań), 29. – 20. 9. kolarski wyścig Vuelta w Hiszpanii, 30. 8. Grand Prix Formuły 1 na torze w Spa, 31. – 13. 9. tenisowy US Open.

Czerwiec stać będzie pod znakiem mityngu Zlatá Tretra w Ostrawie Witkowicach.

Orzyk triumfu Leo Beenhakera. W październiku mecz Czechy – Polska.

WRZESIEŃ

3. – 13. 9. ME w siatkówce mężczyzn (Turcja), 5. 9. Polska – Irlandia Płn. (el. piłkarskich MŚ), 7. – 20. 9. ME w koszykówce mężczyzn (Polska), 9. 9. Słowenia – Polska (el. piłkarskich MŚ), 13. 9. Grand Prix Formuły 1 na torze w Monzie, 27. 9. Grand Prix Formuły 1 na torze w Singapurze.

PAŹDZIERNIK

4. 10. Grand Prix Formuły 1 na torze w Suzuce, 10. 10. Czechy – Polska (el. piłkarskich MŚ), 14. 10. Polska – Słowacja (el. piłkarskich MŚ), 18. 10. Grand Prix Formuły 1 na torze w San Paulo.

LISTOPAD

1. 11. Grand Prix Formuły 1 na torze w Abu Dabi, 28. – 13. 12. MŚ w piłce ręcznej kobiet (Chiny).

GRUDZIEŃ

4. – 6. 12. finał Pucharu Davisa w tenisie, 5. 12. losowanie fazy grupowej piłkarskich MŚ. (jb)